

Matthieu Delaporte, Alexandre de la Patellière

JMÉNO

(Le Prénom)

Postavy:

(v pořadí, jak vstupují na scénu)

Elisabeth Garaudová-Larchetová

Pierre Garaud, manžel Elisabeth

Claude Gatignol, Elisabethin přítel z dětství

Vincent Larchet, Elisabethin bratr, Pierrův přítel z dětství

Anna Caravatióvá, Vincentova partnerka

Místo děje:

Pařížský byt.

Vstupní dveře, pokoj, z něhož se vchází do chodby a do kuchyně, které nevidíme.

*Dřevěná podlaha, několik kusů pestrobarevného nábytku, knihovna. Nízký stůl, okolo něho
sedačka. Červené sametové křeslo.*

Večer.

Do tmy se ozve hlas Vypravěče.

VYPRAVĚČ: *(off)* Nemáte na vybranou, tak to prostě je... Abyste sem dorazili, musíte jít po rue Saint-Georges - toho svatého Jiří, jenž se ve své době stal obětí protikřesťanských nálad a byl vydán napospas mnohonásobnému mučení. Pálili ho ohněm, opařili horkou vodou, lámali ho v kole. Vše jako zázrakem přežil, ale nakonec stejně přišel o hlavu... Pak zabočíte vlevo k Mučedníkům, to byste sami nevymysleli, a pak hned doprava do ulice Hippolyta Lebase, která nese jméno po francouzském architektovi, narozeném v Paříži 31. března 1782, jenž se specializoval na stavbu věžeňských a lázeňských budov... Někdo by v tom mohl vidět znamení, jakousi věštbu, nebo snad dokonce zlou sudbu, vyděsil by se, na místě se otočil a vzal zpátečku. Ale to by byla škoda. Protože by na konci ulice nemohl objevit zapadlou slepou uličku, v níž se skrývají půvabné, patinou let ozvláštěné, načerveno natřené dveře. Nevystoupal by po točitém schodišti do pátého patra, neočistil by si podrážky na rohožce přivezené z dovolené v Turecku a přišel by o rodinnou sešlost, která se odehraje právě... zde.

Světlo se náhle rozsvítí. Před námi se objeví pokoj, v němž je sám Pierre. Je pohroužen v hlubokém zamyšlení. Vchází Elisabeth. Má na sobě kuchyňskou zástěru.

ELISABETH: Nejsou tam.

Pierre si zazoufá.

PIERRE: Dívala ses pořádně?

ELISABETH: Nezůstaly třeba dole?

PIERRE: Všechno jsem prohledal.

Pierre a Elisabeth prohledávají pokoj a přitom si stále povídají. Jejich hlasy pak čas od času překryje hlas Vypravěče.

VYPRAVĚČ: *(off)* Stačí, abychom Pierra Garauda a Elisabeth Garaudovou-Larchetovou pozorovali jen krátkou chvíli, a hned budeme mít jasno: oni dva jsou dokonalým ztělesněním ideálního páru.

ELISABETH: Převlékneš se, nebo zůstaneš, jak jsi?

PIERRE: *(sám pro sebe)* Na kuchyňce nejsou... Ani na poličce...

VYPRAVĚČ: *(off)* Navzdory ubíhajícímu času se v soukromí neustále oslovují staromódními přezdívkami, nikdy si nenechají ujít příležitost zatancovat si ploužák, neochvějně si pomáhají, aby

vyluštili obzvláště složité křížovky a když náhodou - kvůli nějakým pracovním povinnostem - jeden z nich nemůže s tím druhým posnídat, nechávají si krátké vzkazy...

ELISABETH: Nemám ti ještě rychle přežehlit tu modrou košili?

VYPRAVĚČ: *(off)* Nic na tom nezměnilo ani deset let manželství: tihle dva se milují jako nikdy dřív.

PIERRE: Na modrou košili se vykašli! To je teď jedno! Hlavně je musíme najít!

Elisabeth obrátí oči v sloup a zase se pustí do hledání.

VYPRAVĚČ: *(off)* Pravda, zlí jazykové by mohli namítnout, že vyrovnanost tohoto páru je pouhou zástěrkou a že úspěch jednoho je vykoupen obětmi druhého...

ELISABETH: A co v té krabici od bot? *(Pierre na ni překvapeně hledí.)* V té od Minelliho, ve skříni.

PIERRE: Ty bys je tam dala?

ELISABETH: Maria by toho byla schopná. Ona neuklízí, ona věci schovává.

VYPRAVĚČ: *(off)* Pierre je profesorem francouzské literatury na pařížské univerzitě, přispívá do edice "Kritické rozhledy", je generálním sekretářem Společnosti pro dějiny literatury, hostujícím profesorem na Lomonosovově univerzitě v Moskvě, kde každý rok - v zimním semestru - přednáší o ranném díle Montaignově a zejména pak o vlivu La Boétieho *Rozpravy o dobrovolném otroctví* na Montaignovy pozdější *Eseje*...

PIERRE: Nemohla bys je mít v kapse v kabátě?

ELISABETH: Ten je v čistírně.

Pierre si hluboce povzdechne.

PIERRE: To bude ono! Takže jsou nejspíš v čistírně!

ELISABETH: Tentokrát to bude asi moje chyba.

Pierre se přesto pustí opět do hledání.

VYPRAVĚČ: *(off)* Elisabeth učí francouzštinu na gymnáziu Hectora Berlioze ve Vincennes, je pokladnicí filmového klubu a má na starosti komunikaci s Radou rodičů. Nestěžuje si: má tohle prostředí ráda, cítí, že má blíž ke skutečnému životu...

Elisabeth bezvysledně prohledává skříň.

ELISABETH: Nic není na svém místě!

PIERRE: Jestli to byla Maria, tak přísahám, že ji VYRAZÍM!

VYPRAVĚČ: *(off)* Kam až naše paměť sahá, vždycky byla taková, dokonce i ve třinácti, když viděla Pierra poprvé. Bylo to na narozeninách jejího bratra Vincenta, který tehdy uspořádal soutěž *Tequila rápido*, protože chtěl opít dceru profesora biologie Virginii Sánchezovou... Všem potom bylo zle, přirozeně kromě Elisabeth, a možná také kromě Clauda, jejího nejlepšího kamaráda, ale hadr na podlahu vzala do ruky samozřejmě ona, neřekla ani slovo a zatímco ostatní vyspávali kocovinu, ona po nich vše uklidila.

ELISABETH: Myslíš, že mám tu *harissu* dát rovnou do omáčky nebo zvlášť?

PIERRE: Anna má ráda ostřejší jídlo?

VYPRAVĚČ: *(off)* ...Elisabeth rozhodně nevdává, že žije v Pierrově stínu. Obdivuje ho. Miluje jeho estetický přístup k životu, k těm nejobyčejnějším a nejméně podstatným věcem a jeho schopnost neustále se po něčem pít a hledat nové a nové odpovědi.

PIERRE: *(stále hledá)* Kam jsem je jenom mohl zašantročit...?

VYPRAVĚČ: *(off)* ...A Pierre se o svou ženu opírá, jako když horolezec zasekne svůj cepín a v dlani cítí pevnou oporu, kterou nemůže nic vyvrátit.

ELISABETH: *(zničeho nic)* Mouku!

Odejde. Pierre odchází na druhou stranu. Ozve se telefon.

PIERRE: *(off)* Vezmeš to? *(Žádná odpověď. Pierre se vrátí a zvedne sluchátko.)* Haló? Dobrý večer, Françoise... Jde to a co u vás? Jaké je u vás počasí? Aha, po sezóně... Jsou v pořádku... Už spí... Myrtille dostala ty modré kolečka... Na brusle... Apollin je pořád v pohodě, našel si partu... Všechno v pořádku, studenti jsou tenhle rok docela sympatičtí, sice trochu líní, ale... *Nikomachos a zelené pravidlo: Legitimní a nelegitimní pojetí právní fikce v montaigneovské spravedlnosti. (směje se)* To je pravda, přiznávám!

VYPRAVĚČ: *(off)* Françoise, to je Françoise Larchetová, Elisabethina a Vincentova matka. Je to žena elegantní, veselá, žena, která na vás zapůsobí, žena s krásným hlubokým hlasem a s velkým zájmem o bytový design. Když přišla o manžela, všichni si o ni dělali velkou starost, ale ona se z toho rychle dostala, čímž si vysloužila obdiv i těch nejzarytějších skeptiků...

PIERRE: ...Chtěla vědět něco s rozinkami... Hned vám ji dám. Mějte se krásně, Françoise.
(*Volá.*) Bety, maminka!

Elisabeth přiběhne. Na rukou má chňapky. Pierre jí podá sluchátko.

ELISABETH: (*Pierrovi*) Jestli jsem je opravdu nechala v kapse u kabátu, tak jsem si to ale vůbec neuvědomila. (*Do telefonu.*) Ano, mami! Všechno v pořádku... Když děláš ten svůj tadžin, tak tam ty rozinky dáváš před nebo... Ne příliš brzo, aby se nenafoukly, a ne příliš pozdě, aby se nescvrkly... Dobře. Aha, aha... Tak ty tam máš Rozenthalovy! A jak je na tom ta jeho kyčel? To je dobře... To jsou moc hodní, vždycky malým přinesou nějaké dárky.

VYPRAVĚČ: (*off*) Ti malí, to jsou desetiletá Myrtille a pětiletý Apollin. Myrtille je hubená, chytrá, křehká. Má v sobě jakousi nepojmenovatelnou nostalgii, která z ní dělá tajemnou dívku a pro kterou ji její otec zbožňuje... Apollin miluje Playmobil a až poměrně pozdě se zbavil plen, čímž si vysloužil řadu pravidelných středních návštěv u velmi známého dětského psychiatra, jehož Elisabeth považuje za "velmi sympatického", ale Pierre ho od první chvíle nesnášel. Možná proto, že mu byl až příliš podobný, jak na vše odpovídal otázkou, což každého spolehlivě uzemní a uspokojí jeho pocity provinilosti.

ELISABETH: Ano, přijdou k nám na večeři, i s Claudem... Slibuju, že se zeptám na tu La Castide... Zavolám ti, jak to vypadá... Slibuju... Udělám to, mami... Tak mi pak zavolej ty, jestli chceš... Ale ne, nebude mi to vadit... Mami, vždyť ti říkám, že... Mami, říkám, že ti zavolám, neříkala bych to, kdyby... Přesně tak. Tak pa... (*Někdo zazvoní.*) Mami. To budou oni. Papa. (*Elisabeth zavěsí a žene se směrem ke kuchyni.*) Ona má takový strach, aby někoho neobtěžovala, že tě to nakonec obtěžovat začne.

Pierre jde otevřít. Je to Claude. Má na sobě smoking s oranžovou šálou a pozdrav na pozoun. Oba pánové se pozdraví polibkem na tvář a začnou si povídat.

VYPRAVĚČ: (*off*) Claude Castignol, první pozounista Symfonického orchestru Radia France. Nenápadný muž s obstarožním smyslem pro humor, kterého lze snadněji popsat per negationem: Claude není vzteklý, není rozmařilý, není nezdvořilý. Vlastně tak nějak vůbec není.

Claude podává Pierrovi láhev vína.

CLAUDE: Nevěděl jsem, co bude k jídlu, tak jsem vzal rosé.

PIERRE: Bety se rozhodla pro "marocké menu".

CLAUDE: Výborně, takže to bude úkol pro sidi-brahim.

PIERRE: Pro boulaouane, sidi-brahim je alžírské. Koloniální víno. Víno jednotek Organizace tajné armády!

Vrátí se zadýchaná Elisabeth. Tentokrát bez chňapek.

ELISABETH: *(Claudovi)* Jak se máš?

CLAUDE: Skvěle. Voní to úplně božsky. *(Elisabeth se chystá odejít, ale on ji zadrží. Zblízka si prohlíží její vlasy.)* Podívej se na mě... Že sis na to nechala dát melír, že jo? Moc ti to sluší.

ELISABETH: Jsi milej, Pierrovi se to totiž nelíbí.

PIERRE: Ale ne...

CLAUDE: Tu barvu ti dělal Christopher? *(Elisabeth přikývne. Claude obdivně hledí.)* Má opravdu talent!

VYPRAVĚČ: *(off)* ...Ale můžeme také afirmativně konstatovat, že Elisabeth a Claude jsou opravdoví a skutečně dlouholetí přátelé... Také můžeme říct, že Claude je muž, za kterým přijdeme, když na nás padne smutek, protože je vybaven jistou vzácnou vlastností: umí naslouchat, aniž by nás jakkoli hodnotil, a svede utiřit náš pláč pouhým pohledem, jako by si v nás uměl číst jako v otevřené knize.

Elisabeth se vrací do kuchyně.

CLAUDE: Co děti?

PIERRE: SPÍ!

ELISABETH: *(off)* Co jste dneska hráli?

CLAUDE: Bartóka.

Pierre převrací polštáře. Claude ho tázavě pozoruje.

PIERRE: Elisabeth někde ztratila klíče od sklepa.

CLAUDE: To je potřebujete nutně najít zrovna teď?

PIERRE: Neskutečně mě VYTÁČÍ, když nevím, kde věci jsou.

CLAUDE: Co dostanu, jestli je najdu?

PIERRE: Můj věčný obdiv.

Pierre s Claudem se rozesmějí.

ELISABETH: *(off)* Jaké to bylo v Marseille?

CLAUDE: Bylo to... nečekané. Nabídli mi práci.

Elisabeth se vrátí do pokoje.

ELISABETH: Přímo tam?

CLAUDE: Přesně tak... Utopil se jim pozounista.

ELISABETH: Ale nevezmeš to, že ne?

CLAUDE: ...To právě ještě nevím. Možná jo.

ELISABETH: Jak možná jo?

CLAUDE: Možná. Nevím. Přemýšlím o tom.

ELISABETH: Já mám jasno, jsem proti.

PIERRE: Bety...

ELISABETH: Vždyť je to strašně daleko!

CLAUDE: Ani ne, je to kousek.

ELISABETH: To stejný jsi říkal, když jsi odjížděl do Toronta.

CLAUDE: No a tohle je mnohem, mnohem blíž.

ELISABETH: Ale ne o moc.

CLAUDE: Tři hodiny TGVéčkem, to je jako kdybych bydlel někde na předměstí.

ELISABETH: Ostriovi se odstěhovali do Bougivalu: a už se s nimi nevidáme.

PIERRE: *(rýpavě)* Což vůbec není marný.

Pierre s Claudem se smějí, Elisabeth nikoli.

CLAUDE: Bety, ještě jsem se definitivně nerozhodl. Jasný?

Elisabeth se vrátí do kuchyně. Trochu ji to uklidnilo.

PIERRE: Jsem přesvědčený, že Marseille je určitě docela fajn město. Navíc bys byl kousek od La Castide, to by mohlo potěšit Françoise.

CLAUDE: Doufám, že jo...

Zazvoní Telefon. Pierre ho zvedne.

PIERRE: ...Stejně kód jako přes deseti lety, kamaráde. První je "Marignano", druhý "Slavkov"... Vincente, no tak, Slavkov přece... *(Zavrtí hlavou.)* Tak "Cher" a "Hautes-Alpes". Departement Cher... Tys propadnul i ze zeměpisu? Tak já ti pomůžu: "1805". *(Zavěsí. Claudovi.)* Vincent.

VYPRAVĚČ: *(off)* A je tu Vincent Larchet. Pierrův nejlepší kamarád, Elisabethin bratr, syn Françoise. Vincent je pohledný muž s ohromujícími úspěchy, jemuž se podařilo z malé rodinné realitní kanceláře vybudovat "the place to find a 'prestížní adresu" in Paris". Muž činu, pevný a konzistentní, člověk, který není zvyklý se při přecházení vozovky dvakrát rozhlédnout. Je to muž, který se životem řítí jako vlak noční tmou, dokud nepotkal Annu, okouzující jízlivou ženu, která celým jeho životem rázně otřásla a brzy mu porodí dítě. Vincent Larchet je zkrátka a dobře hrdina moderní doby, korzár 21. století... Jedním slovem *(pauza)*: ...já.

Vstoupí zadýchaný Vincent. Nese dvě láhve vína.

VINCENT: Sakra, pořídte si výtah. *(Pozdraví se s Pierrem a podá mu láhve.)* Čau... *(Claudovi)* Jak se vede, Claudio?

PIERRE: Cheval-blanc, ročník 85, to mě poser!

VINCENT: Dárek od klienta.

PIERRE: Nějak se nemůžu vzpamatovat z toho, že neznáš Slavkov. Friedland nebo Jenu, to bych pochopil, ale Slavkov!

VINCENT: To neřeš, přece se nebudu učit všechny názvy stanic metra, když s ním stejně nejzdím... A co děti?

CLAUDE: *(napodobuje Pierra)* SPÍ!!!

Vincent se řehťá smíchy a přitom se podívá na hodinky.

VINCENT: 20:45. (*Usměje se.*) Ona je vlastně dneska sobota... (*Podá Claudovi svazek bankovek.*) Tady to máš, bídáku. (*Pierrův pohled.*) Poker. Úplně mě oškubal.

PIERRE: Vy hraje o peníze?

VINCENT: Ne, to ne. Jen o zrníčka. Ale protože jich vyhrál tunu, tak je jednodušší mu to vyplatit v hotovosti.

CLAUDE: Šťěstí začátečníka.

VINCENT: Napadlo by mě i jiné rčení, ale tohle taky sedí.

PIERRE: Kolik jsi vyhrál?

Claude si ukládá bankovky.

CLAUDE: Dva roční platy středoškolského profesora.

Vincent s Claudem se smějí.

VINCENT: (*Pierrovi*) Je to v pohodě, když jsem koráb zakotvil dole?

PIERRE: ...Kde?

Vincent jde k oknu, Pierre jde za ním.

VINCENT: Naproti tomu knihkupectví.

PIERRE: Koleduješ si o pokutu.

VINCENT: A odtahujou tady?

PIERRE: Ani ne. Navíc, kdyby ti s tím chtěli hnout, tak by na to potřebovali tank.

Vincent se zasměje.

VINCENT: Nechal jsem tam tvoje číslo, nevádí?

PIERRE: Kde jsi nechal moje číslo...?

VINCENT: Škrábnul jsem to malý červený auto. A tobě to může bejt jedno, když nemáš žádný malusy...

Pierre se tomu zasměje.

PIERRE: Tos udělal dobře. S radostí tě napráskám.

VINCENT: Spoléhám na tebe.

PIERRE: Mně je to fuk, v pohodě, ale vlastně je fakt, že ta čtyřkolka se tady do pátýho okrsku vysloveně hodí. Je tu hora Svatý Jenovéfy a Bièvra bývá asi dost často rozvodněná...

Vincent se zasměje. Pierre se otočí k poličkám a zase hledá.

VINCENT: Ona to není čtyřkolka v pravým slova smyslu. Je to SUV. "Sport Utility Vehicle". Teda *crossover*, pokud bys to chtěl úplně přesně.

PIERRE: Takhle přesně to rozhodně vědět nepotřebuju. Je v tom moc anglických slov, než aby mě to zajímalo.

Claude se dívá pod polštáře.

VINCENT: Co tam děláte? Můžu se přidat?

CLAUDE: Hledáme Pierrovy klíče. Od sklepa.

VINCENT: A co dostane ten, kdo je najde?

CLAUDE: Jeho věčný obdiv.

VINCENT: Aha, tak to jo! (*Všichni tři hledají. Vincent prohlíží knížky.*) Ty čteš rusky?

PIERRE: Zase jsem začal. Trénuju mozek.

VINCENT: Já se znova pustil do italštiny.

CLAUDE: Fakt?

VINCENT: No jo... Koukám na fotbal na RAI. (*Claude se zasměje.*) Máte to tady moc hezký. Muselo to dát strašný práce. Víš, že bys to mohl prodat tak za sedm tisíc za metr čtvereční?

PIERRE: Nedávno jsi nám chtěl tvrdit, že je to čtvrť plná feťáků a přistěhovalců.

VINCENT: Taky dřív byla. Ale vy levičáci se tohohle nebojíte. Nebojíte se investovat do pochybných čtvrtí.

ELISABETH: *(off)* Taky bys mě mohl přijít pozdravit, ne?

Elisabeth vejde do pokoje, na sobě má zástěru a chňapky.

VINCENT: Tvůj manžel mě naverboval na hledání pokladu.

ELISABETH: Pierre, nechte toho. *(Vincentovi)* Kde jsi nechal Annu?

VINCENT: Dorazí později. Na posledních chvíli se jí přesunula jedna schůzka. To víš, Japonci. *(Pozdraví se polibkem na tvář. Vincent si ji s drobným úsměškem prohlíží.)* Ten tvůj nový... účes... je fajn.

ELISABETH: Pierrovi se nelíbí!

Pierre hledá klíče za sedačkou.

PIERRE: Ale vůbec ne!

ELISABETH: Ale jo! *(Vincentovi)* Tak co?

VINCENT: Co co?

ELISABETH: Anna byla dneska na ultrazvuku, ne?

Pauza.

VINCENT: ...To jo.

ELISABETH: Co je? Proč se tváříš takhle?

VINCENT: Mám jednu dobrou a jednu špatnou zprávu.

Elisabeth se zarazí. Ostatní přestanou hledat.

ELISABETH: *(znepokojeně)* Takže?

VINCENT: Takže, ta dobrá je, že to je kluk a ta špatná, že je mrtvej. *(Šok. Vyděšená Elisabeth jde k Vincentovi, bere ho za ruku. Vincent se rozchechtá.)* Dostal jsem vás! Je to kluk a je naprosto v pořádku. Naprosto v pořádku!

Elisabeth ho praští, jako když starší sestra uhodí mladšího bráchu.

ELISABETH: Ty seš ale pitomec! Tohle vůbec nebylo vtipný!!! (*Vincent vytáhne fotku z ultrazvuku, Elisabeth mu ji vytrhne z ruky.*) Dej to sem! (*Je nadšená.*) Jé...!

CLAUDE: Ukaž mi toho dědice! (*Claude si od Elisabeth vezme fotku.*) Tak malý a už tak bohatý!

Podá fotku Pierrovi, který se na ni podívá jen letmo.

PIERRE: Má stejně velkou hlavu jako jeho otec! (*Vincentovi*) Hele, už jsi volal svojí mámě?

VINCENT: Ještě ne.

ELISABETH: Mamka zrovna před chvílí volala. Slíbila jsem jí, že se ozvu ohledně La Castide... Chce vědět, jestli přijedeš taky.

VINCENT: Ale to já ještě nevím! Copak si myslí, že to plánujeme osm měsíců předem?!

ELISABETH: Hele, udělejte to, jak se to bude hodit vám. My tam budeme s dětmi od pátého do dvacátého července. Mamka je pak bude hlídat od dvacátého července do osmého srpna. A Michel s Christelle by měli přijet na ten víkend osmého a devátého... Ale vy můžete klidně přijet, jak se vám to bude hodit.

VINCENT: Tak to abych si chtěl přijet mezi jednadvacátým a třiadvacátým, ne?

PIERRE: (*ironicky*) Ale, Vincente, klidně přece můžeš přijet, i když tam budeme my...

ELISABETH: Samozřejmě! A možná se zastaví i Claude... Víš, že se bude stěhovat do Marseille?

VINCENT: Už to tak vypadá. Mně to ale překvapilo.

ELISABETH: Tak jí aspoň řekni, kdy bys asi tak přijel. Můžeš si to pak přece rozmyslet.

VINCENT: Tak jo, vyříd' jí, že bych přijel asi... ten víkend třicet šest-třicet sedm!

ELISABETH: Vincente!

VINCENT: K čemu jí to, sakra, bude dobrý? Stejně tam je celou dobu. Stejně tyjátr jako každéj rok!

CLAUDE: Možná si chce naplánovat čas... pozvat přátele.

VINCENT: Jasně, ale na zvaní přátel má celou zimu.

ELISABETH: Ale to ona přece dělá. Rozenthalovi přijedou první týden v září. A strýček Hector ten druhý.

VINCENT: Hele, asi tak, nevím, kdy přijedu, ale vím, kdy nepřijedu.

ELISABETH: Vincente... Mamce už není dvacet. Potřebuje vědět co a jak. Ty si sice nechceš připustit, že stárne, ale ona stárne.

VINCENT: Ale je na tom skvěle. Tohle není otázka věku, tohle je mánie. Tohle je Mania Nova a vždycky byla.

Elisabeth se naštve.

ELISABETH: Tak fajn...Počkáme na Annu, nebo se do toho pustíme?

VINCENT: Nech jí stranou krabičku cigaret a bude to v klidu.

ELISABETH: Ona kouří?

VINCENT: Co ti na to mám říct? Je to jediná žena, co znám, která v těhotenství začala kouřit... Asi prenatální stres.

ELISABETH: Nechci se plést do něčeho, do čeho mi nic není, ale to pro tvého syna opravdu není dobré.

VINCENT: Za chvíli jí to budeš moct říct sama.

ELISABETH: Vždyť ale přece hrozí, že bude úplně malinký!

VINCENT: Tak to z něj bude asi žokej.

Zasměje se. Elisabeth se vrátí do kuchyně.

CLAUDE: Takže kluk...

VINCENT: Jo.

PIERRE: My jsme nevěděli, jak to dopadne.

VINCENT: Tak vy jste nevěděli, jak to dopadá!?

Zasmějí se.

PIERRE: Přemýšleli jsme o tom, ale nakonec jsme si řekli, že bude lepší si nechat aspoň trochu prostoru pro vlastní představivost... Měl jsem strach, že bych hned začal něco plánovat a že bych prošvihnul nějakou etapu. Jsem přesvědčený, že čím přesnější představu si uděláš, tím víc si to vysníš a tím víc riskuješ, že setkání se "skutečným dítětem" bude nakonec hodně těžký.

VINCENT: Tohle by sis měl zapsat pro svého terapeuta. To se mu bude líbit.

Vincent s Claudem se zasmějí.

PIERRE: Po tisíce let přece bylo narození dítěte pro lidi překvapením.

VINCENT: To máš pravdu. A taky si myslím, že až budete čekat třetí, tak bys měl Bety nechat rodit v lese s klackem v puse mezi zubama...

Přichází Elisabeth s tálkem plným předkrmů.

ELISABETH: Ke stolu! (*Claudovi*) Můžeš ještě skočit pro *pita* chleby? (*Claude míří do kuchyně. Elisabeth položí opulentní tál na stolek, posadí se a krájí jídla.*) Tohle jsou taštičky *briouat*, tohle závitky s petrželí a *čučuka*, tatarák z lilku, *zaalouk*, fazolový salátek, naložená karotka - je v tom římský kmín, tak snad vám nevadí...

VINCENT: Ten je hnusnej!

Vrací se Claude s košíkem přeplněným pita chleby.

ELISABETH: ...a tohle je *hummus*. Můžete se do toho pustit, Anně jsem trochu odebrala na talíř stranou.

VINCENT: Tos mě teda fakt uklidnila.

ELISABETH: (*znepokojeně*) Myslíš, že toho je málo?

VINCENT: Jak se to vezme... Tys pozvala celý Claudův orchestr?

PIERRE: Pokud neudělá všeho dvakrát tolik, má strach, že toho bude málo. Na nákupy naštěstí chodím většinou já, protože jinak bych musel koupit aspoň jetýho Scénica.

ELISABETH: Hele, když jsme byli malí, museli jsme převracet každou korunu. Tak se to snažím dohnat.

VINCENT: Zas tak strašný to nebylo, žádný chudáci jsme nebyli.

ELISABETH: Jak brání svoji milovanou maminku... není to krásný?

Elisabeth bratra obejmě. Pierre s Claudem si nandají jídlo.

CLAUDE: A máte už nějakou představu o jméně?

VINCENT: Máme. Vlastně už dost přesnou.

VŠICHNI: A to?

ELISABETH: Dozvíme se to?

Vincent je pozoruje. Pauza.

VINCENT: ...Můžete hádat.

CLAUDE: Nechceš, abysme třeba počkali na Annu?

VINCENT: Tohle ji popožene.

Bere si mrkev. Všichni ostatní začnou přemýšlet.

ELISABETH: Ale nebude se jmenovat po tátovi nebo po dědovi, že ne?

Vincent zavrtí hlavou, což Elisabeth zřejmě uklidnilo.

PIERRE: No, já to vidím na nějaké klasické jméno... Matouš nebo Pavel.

VINCENT: Apoštol to nebude.

PIERRE: Pavel taky nebyl.

VINCENT: Pavel není apoštol?!

PIERRE: Ne, žádný z těch dvanácti!

VINCENT: Tak to byl asi náhradník.

Zasmějí se.

CLAUDE: Člověk by měl přemýšlet o tom, co mu půjde, co ho bude bavit, co bude mít rád...
Diego?

VINCENT: Copak mám rád prřavý mexikánský číšníky?

CLAUDE: Diego Maradona!

VINCENT: Jo tak, tak to taky ne.

Elisabeth přinese ukázat láhve vína. V jedné ruce má láhev Vincentova Cheval-blanc, ve druhé Claudovo rosé.

ELISABETH: Čím začneme? Cheval-blanc nebo... růžové?

VINCENT: Přejde na to, jestli to máme pít nebo si v tom budeme mýt ruce.

ELISABETH: Tos teda udělal Claudovi radost!

VINCENT: Má hudební sluch, nemůže mít všechno.

Elisabeth podá Pierrovi láhev Cheval-blanc. Pierre se pustí do otevírání.

PIERRE: Kryštof?

VINCENT: Moc běžný.

ELISABETH: Nikola?

VINCENT: Bude to kluk.

ELISABETH: Nikola může být holka i kluk.

VINCENT: Tohle je kluk-kluk.

CLAUDE: Lancelot... Tadeáš... César?

ELISABETH: Vasil?

Pierre rozlije víno do skleniček.

PIERRE: Igor?

VINCENT: Míň ruský.

CLAUDE: Bartoloměj? Baltazar? (*Vincent ukousne kus mrkve a přitom zavrtí hlavou.*) Tak nám napověz.

VINCENT: (*s plnou pusou*) Začíná to na A.

PIERRE: Aha! Na A. Alexandr?

VINCENT: Ne.

Pierre se napije vína.

PIERRE: Je skvělé.
CLAUDE: Albert? ...Artur?
PIERRE: Agnan? Adrien? Artemus? Alban? ...Alfréd?
ELISABETH: Aurelio?
CLAUDE: Antonin?
ELISABETH: O Aureliovi jsme přemýšleli. Ale AureliO GarAUD, to by bylo moc "O".
CLAUDE: Almerik.
VINCENT: Znamější.
PIERRE: Antoine.
VINCENT: Ne. Originálnější.
PIERRE: Albatros.

Zasmějí se.

CLAUDE: Alphonse!
VINCENT: To není marný.
ELISABETH: Je to Alphonse?
VINCENT: Není, ale něco na tom je.
ELISABETH: Počkejte na mě, jdu dodělat ten *mechouia* salát.

Odejde.

CLAUDE: Je to těžký...
PIERRE: Achilles?
VINCENT: Ne.
CLAUDE: Anicet?
VINCENT: To zní strašně!

Elisabeth vykoukne.

ELISABETH: Řekla jsem, že na mě počkáte!

Trojice mužů počká... asi tak dvě a půl vteřiny.

VINCENT: Je to odkaz na jeden román.

CLAUDE: Aramis?

PIERRE: Arsène? (*Vincent vrtí hlavou. Pierre s Claudem se na sebe podívají. Jako by jim docházel dech. Pierre sám pro sebe.*) Odkaz na nějaký slavný román... D'Artagnan?

Vincent zavrtí hlavou.

CLAUDE: Aragon?

VINCENT: Ne, žádný příjmení to není.

CLAUDE: Když to teda není Alexandr, tak Abbás, Attila? Já nevím.

PIERRE: Já taky ne... Tak řekni!

VINCENT: Adolf.

PIERRE: (*pobaveně*) Dost dobrý! Ale teď beze srandy, jak se bude jmenovat?

VINCENT: Adolf.

Pierre se lehce pousměje.

PIERRE: Přece mu nedáš jméno Adolf!

VINCENT: Ale jo, dám.

Tohle Pierra zasáhne.

PIERRE: Přece mu nedáš jméno Adolf!

VINCENT: Ale jo, dám.

PIERRE: Ty mu dáš jméno Adolf?

VINCENT: Jo, podle postavy z románu Benjamina Constanta.

Užaslé ticho.

CLAUDE: Vincente, přece nedáš svému synovi jméno ADOLF. To nemyslíš vážně!

VINCENT: Naopak. Myslím to naprosto vážně. Vedle Julienu Sorela to je možná druhý nejslavnější jméno v celé francouzské literatuře, romantické hrdina par excellence!

Claude s Pierrem se na sebe podívají.

PIERRE: Vincente... Že to neuděláš? Děláš si z nás srandu, že jo? Hele, řekni, že je to vtip. Blbej, ale vtip. *(Pauza.)* Přece nedáš svému synovi jméno po Hitlerovi?!

Vincentova tvář se rozzáří: to ho zatím nenapadlo.

VINCENT: Ale, ne, ne, po Hitlerovi rozhodně ne! Hitlerův "Adolf" se píše s "F", ale ten náš, francouzský Adolphe, se píše "P-H-E".

PIERRE: Ale vždyť je to stejný!

VINCENT: "F" a "P-H" je stejný? Měl jsem za to, že vysokoškolsky vzdělaný člověk jako ty bude v pravopisu trochu víc jasno.

PIERRE: Zní to stejně. Adolf, Adolphe, stejně.

CLAUDE: Vincente, Pierre se snaží říct, že lidi neuslyšej Adolphe, ale uslyšej Adolf, chápeš? To je stejný jako třeba... Philadelphia.

VINCENT: Líbí se mi, když se mnou mluvíš jako s mentálně zaostalým.

PIERRE: Promiň, ale ty musíš být mentálně zaostalý, pokud nechápeš, že svému synovi nemůžeš dát jméno Adolf.

VINCENT: Nemusíš se do mě navážet... Jestli chceš, abych ti to vysvětlil, tak ti to vysvětlím. Jestli ne, tak to necháme být.

CLAUDE: *(Pierrovi)* Jen ho nech, ať nám to vysvětlí.

Naznačí Vincentovi, aby mluvil.

VINCENT: *(ponoří se do krásných vzpomínek)* Když jsme se s Annou seznámili, tak jsem četl román *Adolphe* od Benjaminu Constanta. A Anna náhodou taky. Oba jsme tu knížku milovali, oba jsme se zamilovali do té postavy. Byla to knížka našeho seznámení, chápeš?... No a tak jsme si řekli, že když budeme mít holku, tak to bude Eleonora, a když kluk, tak mu...

PIERRE: *(přeruší ho)* Ten idiot je toho, kurva, schopnej! Přečte za svůj život jedinou knížku a ona to musí bejt zrovna tahle!

VINCENT: Myslím, žes to byl zrovna ty, kdo mi ji doporučil.

PIERRE: A odkdy čteš to, co ti já doporučím?!

ELISABETH: *(off)* ACHILLES! Jsem si jistá, že to bude Achilles! *(Přichází s obrovskou mísou salátu mechouia a okamžitě pocítí napětí v místnosti.)* Stalo se něco?... Tys jim to řekl. Tys jim to řekl, když jsem tady nebyla... Je to Achilles, že jo!

CLAUDE: Ne, není to Achilles.

ELISABETH: Takže jsi jim to řekl... To od tebe vůbec není hezký, Vincente. Prosila jsem tě, abys na mě počkal...

PIERRE: Bety, Můžeš být klidná, v tomhle ten problém není.

ELISABETH: Pro tebe možná ne.

PIERRE: Bety. Tvůj bratr...

ELISABETH: *(přeruší ho)* Já to vědět nechci, už mě to nezajímá.

CLAUDE: Bety, je to...

ELISABETH: *(znovu ho přeruší)* Nechci to vědět! Stejně jste s tím na mě počkat ani nechtěli, tak co.

PIERRE: Ty nechceš vědět, jak se bude jmenovat jeho syn?

ELISABETH: Ne.

PIERRE: No, tak to ti ale asi stejně povíme.

ELISABETH: Já vás neposlouchám. *(Zacpe si uši.)* Lalalalalalala...

PIERRE: Necháš toho, Bety.

ELISABETH: Lalalalalalala...

VINCENT: Tady člověk vidí, proč Beduíni nejedí společně se ženami.

Pierre v rozčilení změní tón.

PIERRE: Bety, přestaň!

ELISABETH: Lalalalalalala...

PIERRE: Adolf! Slyšíš? ADOLF!

Elisabeth si odkryje uši.

ELISABETH: Cože?

PIERRE: ADOLF! On dá svému synovi jméno Adolf Caravati-Larchet!

VINCENT: Ale ne.

Eisabeth si není jistá, jestli dobře rozuměla, ale nikdo i neposlouchá.

ELISABETH: Co to má znamenat?

PIERRE: (*Vincentovi*) ...Změnil jsi názor?

VINCENT: Ne, nezměnil jsem názor, ale nebude mít Annino jméno. Bude se jmenovat jen Larchet. Mně tahle móda přijde dost směšná.

ELISABETH: Tobě přijde jméno Garaud-Larchet směšné?

PIERRE: On pojmenuje svého syna Adolf, ale mluví o nějaký směšný módě!

VINCENT: Jmenuju se Vincent Larchet. Tečka. Nevidím jedinej důvod, proč by se můj syn měl jmenovat Caravati-Larchet. To bysme si pak mohli nechávat každý příjmení a za nějaký tři generace by naše občanky vážily půl kila.

ELISABETH: Ve Španělsku a v Portugalsku se...

PIERRE: (*přeruší ji*) On chce svému synovi dát jméno Adolf, chápeš to?! Nám je úplně ukradený, co mu chce dát za to jméno, ale podstatný je, že...

ELISABETH: (*ted' ho zase přeruší ona*) Proč na mě tak útočíš?

PIERRE: Tvůj bratr dává svému synovi jméno po *Führerovi* a já na tebe útočím?

Elisabeth to najednou dojde.

ELISABETH: Ty doopravdy chceš, aby se tvůj syn jmenoval Adolf?

VINCENT: Takže po čtvrté, můj syn se bude jmenovat Adol-PHE, po jedné z největších románových postav francouzské romantické literatury 19. století...

PIERRE: A po jednom z největších tyranů všech dob.

VINCENT: AdolPHE se jmenoval AdolPHE ještě před Adolfem.

PIERRE: Jo, ale tvůj Adolphe přijde až po tom druhým! (*Vezme do ruky fotku z ultrazvuku.*)
Koukni, jak zvedá ručičku, hajlovat už umí!

Elisabeth mu vytrhne fotku z ruky.

ELISABETH: Pierre!

VINCENT: *(Pierrovi)* Prosímtě, řekni mi... Přece si nemyslíš, že se Adolf stal Adolfem, protože se jmenoval Adolf?

Všichni se po sobě podívají.

CLAUDE: Můžeš to zopakovat?

VINCENT: Snad si nemyslíš, že se Adolf...

ELISABETH: *(přeruší ho)* Možná bysme se mohli jít najíst a mluvit chvíli o něčem jiném, ne? ...

PIERRE: Ne, Bety. Tohle je důležitý.

VINCENT: Adolf Hitler se nestal Adolfem Hitlerem, protože se jmenoval Adolf. Klidně se mohl jmenovat Pierre nebo Martin a mohl to být stejnej zmetek. Jen by se říkalo Martin Hitler a já bych měl dneska klid.

PIERRE: To určitě jo, Vincente, ale ono se stalo, že tatínek s maminkou, kteří měli vkus hodně podobný tomu tvému, mu dali jméno Adolf, a ne Martin!

VINCENT: Pardon, ale Adol-PHE nemůže za to, co provedl Adolf.

PIERRE: *(začne křičet)* Když mluvíš o tom, co provedl, tak máš asi na mysli smrt několika miliónů lidí, co? Ten chlápek neukrad žádný pitomý kolo, kurva!

VINCENT: *(křičí)* Můj Adolf taky ne! Jakou řečí ti to mám ještě vysvětlit?

PIERRE: *(stále křičí)* Zkus to německy!

ELISABETH: *(také ona křičí)* Přestaňte na sebe řvát! Nebo vzbudíte děti! *(Nastane ticho. Elisabeth vstane.)* Tak to by stačilo! Jdu pro ten zbytek. Až se vrátím, koukejte mluvit o něčem jiném... A toho salátu se nikdo ani nedotkne.

Odejde. Claude pokračuje v debatě učitelským tónem.

CLAUDE: Vincente. AdolPHE už dneska pro lidi neexistuje. Dneska existuje jenom Adolf. Adolf Hitler. Tak to prostě je. Z toho se nevykecáš. Nikdo si dneska nevzpomene na Benjamina Constanta, ale zato všichni na *Mein Kampf*.

PIERRE: Adolf zabil Adolpha.

VINCENT: Takže ono je důležitý hlavně to, co si o tom myslej lidi?

PIERRE: Přesně tak.

VINCENT: I když se pletou?

PIERRE: To je kategorický imperativ! Princip, o kterém se nediskutuje, protože je morálně správný! "Maxima našeho jednání se nám musí stát obecným zákonem."

VINCENT: A co když s tím nesouhlasím?

PIERRE: Četl jsi Benjamina Constanta? Tak si přečti ještě Kanta. *Základy metafyziky mravů*... Uvidíš, že tě to bude bavit.

Pauza.

VINCENT: Takže podle Kanta mám právo na Starskyho a Hutche, ale ne na Adoplha...

PIERRE: *(křičí)* Starsky a Hutch nevyvraždili půlku Evropy!

CLAUDE: Pierre, děti!

PIERRE: Na tohle ale rozhodně právo nemáš.

VINCENT: Chceš mě poslat do vězení za homonymii jména?

PIERRE: To není jméno, to je oslava zločinů proti lidskosti. Nedovolíme ti, abys dal synovi takový jméno, na to nemáš právo.

VINCENT: Aha, takže podle tebe jsou povolený jména a jména zakázaný, jo?

PIERRE: No jasně!

VINCENT: Tak jo... tak si uděláme seznam. *(Vstane. Jde pro sešit a propisku.)* Můžu to psát do Myrtilina sešitu? ... Nemůžu, protože kdybych se seknul, budu to muset všechno přepsat. Tak jo, poslouchám. *(Ticho.)* Takže co?... Je to jenom Adolf?

Vrací se Elisabeth.

ELISABETH: Ještě pořád?

VINCENT: Ne, ne. Teď hledáme nový jméno. Napadá tě něco?

ELISABETH: Aha... Co třeba Josef? To je takové hezké tradiční jméno.

VINCENT: Tak to ne... Josef neprojde: Josef Stalin! Josef skončil. *(Zaznamená to do sešitu.)* Chápu, že je to taky jméno Ježíšova otce, teda vlastně Ježíšova nevlastního otce, počestného a

pracovitého tesaře, ale po něm přišel Stalin, takže smůla. Tak bylo to pravidlo, Pierre, ne? Sbohem Josefe... Sbohem Benito, Franco, Augusto... Sbohem Paule.

CLAUDE: Paule?

VINCENT: No jo, Pol Pot. Tři milióny mrtvých. Já vím, že to byli Khméróvé, ale to se snad taky počítá, ne? Sice se to píše jinak, ale zní to stejně, se mi zdá. *(Pauza.)* Je mi líto, Bety, ale budeš muset přejmenovat vašeho kocoura.

ELISABETH: Ten se jmenuje Polo.

VINCENT: Polo, Paul, nebudem se handrkovat o detailech. A neprošel by mi Adolfo? Ne. Tak je mi líto, ale sbohem, Polo... Ale ještě jsme neskončili, že ne! Pak by tady byl maršál Pétain, který nám odrovná Filipa; a Napoleon, Fidel, Saddám... Ale vy mi vůbec nepomáháte, s tímhle přístupem byste u maturity moc neuspěli...

PIERRE: Vincente...

VINCENT: Máme nějaký limit v počtu mrtvých nebo ne? Protože jestli ne, tak tu máme ještě sériové vrahy: Gilles de Rais nebo Francis Heaulme, pokud teda mluvíme o těch současnějších, i když oni jsou pořád docela výkonní, o tom žádná.

CLAUDE: Vincente, myslím, že jsme tvoje argumenty pochopili.

VINCENT: Fakt? Protože je tu taky Jack Rozparovač, ten vyškrtne i Jacquese. A v kategorii teroristů Carlos... a Bin Ládín! A kdo říká Bin, říká taky Benjamin, že ano... Takže suma sumárum nám pro Betynýho kocoura a mého syna nezbyvá zrovna moc povolených jmen. *(Dívá se do poznámek.)* Zbývá mi Bernard a Raoul. Co si vybereš, Bety? Máš přednost, tvůj kocour se narodil dřív.

Claude se zasměje. Zatímco se Pierre snaží vymyslet nějaký pádný argument, chopí se slova Elisabeth.

ELISABETH: Vincente, je to přece tvůj syn, můžeš to udělat, jak budeš chtít...

PIERRE: Ne, to neudělá...

ELISABETH: *(přerušuje ho)* Ale klidně. On je jeho otec! Udělá to, co bude chtít...

VINCENT: ...Ale?

ELISABETH: Ale jestli budeš trvat na tom, že dáš svému synovi jméno Adolf, budeš to muset vysvětlit Rozenhalovým.

Pauza.

VINCENT: Proč bych s tím měl chodit za Rozenhalovými? Oni se mě taky nebyli ptát, jaký jména mají dát svým dětem.

PIERRE: O to přece nejde.

VINCENT: Ale o to jde. Rozenhalovi jsou vzdělaní lidé, kteří velice dobře dokáží posoudit rozdíl mezi Adolfem a Adolphem.

Pierre vstane.

PIERRE: Tak to by už stačilo, přestaň ze sebe dělat debila. Chtít dát klukovi jméno Adolphe je v lepším případě houpá nevědomost a v horším strašlivá provokace. Jedno nebo druhé. Rád bych věřil, žeš jednal v dobré víře, ale po téhle debatě, kterou jsme tady teď vedli, se už nemůžeš tvářit, jako by ti nic nedocházelo. Teď už si nemůžeš hrát na to, že to bylo jen nějaké náhlé pominutí mysli. Teď už víš, co činíš. Teď je to vědomý akt. Nemůžeš se prostě jen tak procházet v nacistické uniformě a říkat: "Já se rád převlíkám." Takže pokud budeš i nadále trvat na tom, že dáš synovi jméno Adolf, budu to považovat za propagaci fašismu. A přiznání, že s ním sympatizuješ. *(Pauza.)* Tak. Konec debaty.

Chvilé ticha.

VINCENT: Přesvědčil jsi mě, Pierre. Nedám klukovi jméno Adolphe.

Elisabeth vstane a jde ho obejmout.

ELISABETH: *(Pierrovi)* Vidíš, že to není idiot! *(Všem.)* Počkáte si na *tadžin* nebo budete chtít všechno najednou?

CLAUDE: Já bych si dal všechno najednou.

ELISABETH: Skvělé. A až se vrátím, tak vysvětlíme Claudovi, proč se nemá stěhovat do Marseille.

Jde do kuchyně.

PIERRE: Víš už, kde budeš bydlet?

Elisabeth se otočí.

ELISABETH: Čekat. S tímhle na mě musíte počkat!

Pánové chvílinku posečkají.

VINCENTE: Máš pravdu, Pierre. Všechno se nedá tak snadno zobecnit. Víš, co mě přesvědčilo? To převlíkání. Soukromé jednání, které se stane veřejným, ať chceme nebo ne. Ať uděláme cokoli, je to politický čin. Všechno je vidět. Žádná neutralita neexistuje.

PIERRE: Jo, taky si myslím.

Pierrovi se vrátila chuť k jídlu, pustí se do falafelu.

VINCENT: No ne, máš pravdu. Čím víc o tom přemýšlím, tím víc jsem rozhodnutý, že dám klukovi jméno Adolf. S "F".

Pierre vyplivne sousto.

PIERRE: Cože?

VINCENT: Otevřel jsi mi oči. To převlíkání... tam mi to sepnulo. Chaplin! Hnedka mě napadl Chaplin a ten jeho kníreček. A nebyl snad Chaplin největší antifašistický umělec vůbec? Ten to pochopil úplně všechno. Připravil Hitlera o všechno kromě podoby. Šel s ním do souboje na poli samotného obrazu. Jen pár idiotů si mohlo myslet, že mu tím vzdává hold, ale všichni inteligentní lidi věděli, že to je jedinečný výsměch. Ale neboj, teď už mi to je jasné. Díky tobě dám svému synovi jméno Adolf...

PIERRE: Nějak se v tom ztrácíš.

VINCENT: ...Nemůžu se spokojit s tím, že bych couvnul třeba ze zbabělosti nebo konformity. Chci to rozseknout. Chci se postavit do cesty tankům jako ten čínskej student na náměstí Tchien-an-men. Řeknu tomu Hitlerovi: "Vzal jsi nám Alsasko a Lotrinsko, ale naše jména a naše literární dědictví nám nevezmeš..." Ty jak máš ve zvyku všechno zjednodušovat, tak bys z něho hned udělal mýtus, nedotknutelnou ikonu. Úplně bys ho zbožštil.

PIERRE: Já že chci Hitlera zbožšťovat?

VINCENT: Jasně že jo. Kdyby třeba Picasso dal svému synovi jméno Adolf, byla by to ještě větší mírová manifestace než celá jeho *Guernica*. To mi věř.

PIERRE: To je intelektuální blábol. Picasso nepojmenoval svého syna Adolf ani Franco proto, že je nenáviděl a radši by zdechnul, než aby krev jeho krve nosila jméno někoho z těch hajzlů!

VINCENT: Naopak, vždyť je to všechno úplně jasné. Nedělej, že to nechápeš. Prostě jsi mě přesvědčil. Představ si, že se to týká tebe... Představ si to. Představ si na chvíli nějakou hodně ošklivou holku, špatně oblečenou, třeba něco jako tisková mluvčí nějaký extrémní levičácký strany, kterou volí tady Claude. Vidíš harpyji, oblečenou v pytlí, co si nemyje vlasy? A teď si představ, že se jmenuje Marilyn. Celá legenda je v háji. Tahle holka by slavnou ikonu dočista zničila. Pošpinila by paměť herečky, kterou všichni milujeme. A teď mi řekni, proč by to nemělo jít i naopak. Můj syn bude skvělej kluk a tím pádem bude škodit fašismu. Připraví Hitlera o jeho monopol. Shodí ho z toho piedestalu, kam jsi ho postavil ty.

PIERRE: Já už ani nevím, co bych ti na ty bláboly měl říct.

VINCENT: Claude, koho na světě nejvíc nenávidíš?

CLAUDE: ...Hitlera, asi.

VINCENT: Někoho žijícího.

CLAUDE: Já mám lidi rád.

VINCENT: Sakra, tak se trochu snaž! Určitě se najde někdo, kdo si zaslouží větší část tvého pohrdání a opovržení... Přemýšlej.

CLAUDE: Toho neznáš.

VINCENT: Kdo to je?

CLAUDE: Nový ředitel stanice Radio France. Prvotřídní kariérista a hajzl.

VINCENT: No vidíš. Když se snažíš, tak umíš i trochu nenávidět. Pěkně v tom pokračuj a za deset let z tebe bude normální člověk. Takže, jak se jmenuje?

CLAUDE: François Chocard.

VINCENT: François Chocard! Skvělý jméno pro hajzla, co říkáš? Když to jméno slyšíš, napadne tě myslet na Františka z Assisi, na Françoise Mitteranda nebo na Françoise Mauriaca? ...

CLAUDE: (*pobaveně*) Ne, ani na Françoise Villona, ani na Františka I.

PIERRE: Měl bys to asi někdy zkusit, Claude.

VINCENT: A to ani nemluvíme o Claudu Françoisovi nebo Françoisu Valérym! Takže jestli tenhle François Chocard dokázal jenom svojí blbostí, že z celého Radio France zmizeli všichni tihle králové, prezidenti a slavní spisovatelé, pak mi věř, že Adolf Larchet porazí Hitlera. Adolphe je mrtvý, ať žije Adolf!

Claude se nedokáže ubránit smíchu. Vstoupí Elisabeth.

ELISABETH: Co se to tady děje?

VINCENT: Řekl bych, že Adolf právě dokázal zvítězit v další bitvě.

ELISABETH: Cože?! Vás to ještě nepřešlo?

VINCENT: Ale jo, díky Françoisovi Chocardovi.

ELISABETH: *(Pierrovi)* O čem to mluví?

PIERRE: Víš, Bety, to bys tady u toho musela být!

ELISABETH: Tak promiň, že jsem vám připravovala jídlo!

PIERRE: Ne, o tom to není, ale když ty furt někam odbíháš!

ELISABETH: Já tady nakupuju, starám se o děti, peru, vařím, dělám první poslední. A jestli se nemůžu na nic ani normálně zeptat, tak já se klidně můžu sbalit a vypadnout!

PIERRE: Takhle jsem to nemyslel.

ELISABETH: Ale myslel.

PIERRE: No tak... Nech toho a pojď za náma. udělá nám radost, když tu s náma zůstaneš.

ELISABETH: A co když mně zase udělá radost, když vám naservíruju teplý jídlo?!

Obratem zamíří zpátky do kuchyně. Pierre vstane a jde za ní; zdá se, že ho to mrzí.

VINCENT: Řekl bych, že to je taková jejich erotická hra. Myslím, že mu teď pěkně naplácá na holou.

CLAUDE: Ty si s tím nedáš pokoj?

VINCENT: V pohodě, vždyť to je naše Bety! Dobře víš, že ji tyhle provokace bavily, už když jí bylo osm a půl... *(Claude si doleje víno, nabídne i Vincentovi.)* Díky, zatím ne.

Claude odloží láhev.

CLAUDE: Víš, že... jsem tomu fakt uvěřil.

VINCENT: Čemu?

CLAUDE: Adolfovi.

VINCENT: Tos udělal dobře. Já jsem seriózní člověk...

Claude se zasměje.

CLAUDE: Všimnul jsem si v knihovně ty knížky. Vedle Buddha... Špatně jsi ji zastrčil.

VINCENT: Sakra! Nepráskneš to na mě, že ne?

CLAUDE: Já se vám do tohohle poměřování chvostů plést nehodlám.

VINCENT: Bojíš se, že bys prohrál?

CLAUDE: Já nikomu nic říkat nebudu, ale lhát taky nebudu. Porad' si, jak umíš, ale netahej mě do svejch...

VINCENT: *(přeruší ho)* OK, OK... Hele, nejseš ty náhodou Švýcar?

CLAUDE: Neutralitu Švýcarska respektoval i Adolf!

VINCENT: Bod pro tebe.

CLAUDE: Tak co to bude?... *(Vincent se na něj podívá.)* Jaký jméno jste vybrali?

VINCENT: Henri.

CLAUDE: *(zasněně)* Jako tvůj otec... *(Pauza.)* Françoise bude mít radost... *(Vincent na všechno přikývne.)* Skoč opatrně za Bety. Musela si s tím jídlem dát strašnou práci.

Pierre s Elisabeth se vrátí do pokoje a posadí se.

VINCENT: Á, milenci jsou zpátky!

ELISABETH: Už přišla Anna?

VINCENT: Jo. Nezvonila, aby neprobudila děti, ale vyšplhala po stěně. Na páteř měsíc to není marný.

Všichni se smějí. Kromě Pierra, který se drží zpátky.

CLAUDE: Tak změním téma, ne? Tohle nám přece nestojí za to, abysme se pohádali.

ELISABETH: Co teda to Marseille?

PIERRE: Promiň, Claude, ale co za to jako stojí?

ELISABETH: Pierre, prosímtě.

PIERRE: Počkej, Bety, na tuhle otázku mi přece odpovědět může. Co je pro tebe, Claude, dostatečně důležité proto, abychom si "zasloužili" se pohádat?

CLAUDE: Možná bychom se nemuseli pohádat při každý večeři.

PIERRE: To máš pravdu, nemuseli. *(Pauza.)* Ale neodpověděl jsi mi na otázku. Poslouchám! O čem si chceš povídat? Musí to být docela nuda, když jsi u všeho vždycky jenom jako divák. Tak si vyber téma, posloucháme! *(Claude se zasměje.)* Čemu se směješ? Myslíš, že toho nejsme schopní?... Jen nám řekni, co tě zajímá, protože otázka fašismu tě zjevně nerajcuje.

Ozve se dětský pláč. Kromě Elisabeth tomu nikdo nevěnuje pozornost.

CLAUDE: Naopak, fašismus mě dost trápí, ale o fašismu tady nikdo nemluvil.

PIERRE: Ne? A o čem jsme teda mluvili?

CLAUDE: Myslel jsem, jako že jste o tom nemluvili vážně. Děláte si z toho srandu, na něco si hrajete. Furt si na něco hrajete jako malý děti.

PIERRE: My si na něco hrajeme?

Elisabeth se nakonec zvedne a odejde za zvuky pláče.

CLAUDE: Jo, jako si děti hrajou na policajty nebo na obchod. Hrajete si s vážnýma společenskýma problémama jako s autičkama. Tak s čím bysme si mohli hrát dneska večer? Potraty, islámský šátky, cyklostezky, právo na stávku? Vyberete si, jakou pozici budete hájit, a klidně si ji za chvíli vyměníte.

PIERRE: Já bych svému synovi jméno Adolf nikdy nedal.

CLAUDE: To možná ne, ale ve skutečnosti jste oba stejný. Hrajete si, protože vás baví se hádat. Vždycky jste byli stejní. Máte za sebou minimálně padesát takovejch hádek. Vlastně ani nevěříte tomu, co říkáte. Mně to teda přijde směšný, ale na můj názor asi zvědavý nejste.

VINCENT: Aspoň že jsme tě pobavili. Je to sice trochu ponižující, ale vlastně docela milý.

PIERRE: Ty to nechápeš, Vincente. Pán na tohle všechno z vysoka kašle.

CLAUDE: To, že kašlu na vaše kecy neznamena, že kašlu na "tohle všechno"!

Vincent si obdivně pohvizdne.

VINCENT: Pozor, holub hřivnáč se nám probral!

PIERRE: *(Claudovi)* Nechceš sestoupit ze svého trůnu a pohovořit si s námi? To víš, tví kamarádi...

VINCENT: No tak, Aristotelí, vylez z jeskyně.
PIERRE: To byl Platón, ten s tou jeskyní.
VINCENT: Aristoteles tam byl taky, ale nevylez!

Smějí se.

PIERRE: Máš štěstí, že je to aspoň stejný období.
VINCENT: A copak nejsou všichni filozofové vrstevníci?

Smějí se.

PIERRE: To je to téma, co jsme měli u maturity z filozofie!
VINCENT: Teď už je ti aspoň jasný, proč jsem dostal čtyřku!

Smějí se.

CLAUDE: Mimochodem, pánové... Uhodnete, s kým jsem byl včera na víně... V šest večer v Café Beaubourg jsem si s někým dával kir. Uhodnete s kým?

PIERRE: Ty piješ kir?

CLAUDE: Tak hádejte!

VINCENT: A v Café Beaubourg?

PIERRE: S někým, koho jsme dlouho neviděli?

CLAUDE: Roky!

VINCENT: Co vyhraje ten, kdo to uhodne, kromě tvého věčného obdivu teda?

CLAUDE: Nevím... Tak třeba láhev champagne?

VINCENT: Dom Pérignon?

CLAUDE: OK...

VINCENT: Antoine Flemmadon.

CLAUDE: (*v šoku*) Ty kráso...! Jaks to uhodnul?

VINCENT: Nevím, tak mi přišlo, že máš koule na to, aby sis dal kir s Antoinem Flemmadonem.

CLAUDE: Ne, beze srandy, to je fakt divný, žes to uhodnul!

VINCENT: Dával jsem mu na tebe číslo.

CLAUDE: Cože?!

VINCENT: Hele, vy dva jste k sobě měli stejně vždycky nejbliž.

CLAUDE: Blbost.

PIERRE: Ale jasně že měli.

VINCENT: Mám to u tebe. *(Zazvoní mu telefon.)* ...Haló, zlato... Umíráme hlady!... Samozřejmě že na tebe čekáme, za co nás máš?!... Je to "Marignano", "Slavkov"... Ty znáš datum bitvy u Slavkova?... Tak za chvíli ahoj. *(Zavěsí.)* Tak jo, ty církevní školy mají něco do sebe.

Vrátí se Elisabeth.

ELISABETH: *(suše, Pierrovi)* Kdyby tě to zajímalo, tak Apollin už zase spí.

Pierre si povzdechne.

PIERRE: Bety... Pediatr říkal, že ho máme nechat vybrečet.

ELISABETH: Pediatr tady říkal, že by otec měl být aspoň trochu s dětmi.

PIERRE: Možná to nemusíme řešit zrovna teď.

ELISABETH: Možná bych třeba nemusela pořád vstávat jenom já.

PIERRE: Příště jdu já.

Někdo zaklepe na dveře. Elisabeth jde otevřít. Vstoupí Anna, v ruce nese nádhernou kytici. Je krásná, elegantní, nóbl. Má už malé břicho, ale stále je štíhlá.

ANNA: Omluvte mě, mrzí mě, že jsem přišla tak pozdě... Ten jemný melír ti ohromně sluší.

Podá kytici Elisabeth.

ELISABETH: Děkuju!

ANNA: Ale nemuseli jste na mě čekat!

Teprve teď si všimne Vincenta, který se cpe a přitom se směje.

VINCENT: *(s plnou pusou)* Moment... my u Larchetů jsme slušně vychovaní!

Anna se zasměje a přikývne.

ELISABETH: *(prohlíží si květiny)* Hm! Květiny! Ale tos nemusela!

VINCENT: Jestli je nechceš, tak my si je necháme...

Anna Vincenta letmo políbí.

ANNA: Můj muž zjevně jedl vtipnou kaši.

VINCENT: Jmenovalo se to *mechouia*, ale nebylo to tak dobré.

Anna polibkem pozdraví Pierra...

ANNA: Ahoj, Pierre...

Pak se také pozdraví s Claudem.

PIERRE: Ani deko navíc... Skvělá postava!

ELISABETH: To patřilo mně?

CLAUDE: Ne, mně! *(Anně.)* Můžeš být klidná, ještě zbyla spousta taštiček *briouat*.

ANNA: Hmm... Voní to skvěle.

ELISABETH: Dala jsem ti stranou na talíř. *(Sundá z kytice papír.)* Je fakt nádherná, dám ji hned do vázy...

A zmizí v kuchyni.

CLAUDE: Tak co... Jak to jde?

ANNA: Fajn, ale jak teď připravujeme ty přehlídky, tak je to docela masakr.

PIERRE: Jak dlouho to ještě bude trvat?

ANNA: Do půlky března. A pak to začne zase v červnu se zimní kolekcí. Ale tohle léto se budou muset obejít beze mě.

PIERRE: Nikdy jsem pořádně nepochopil, proč se léto dělá v zimě a zima v létě...

ANNA: Připravuješ to na příští sezónu. *(Dívá se na Pierra.)* V srpnu nosí manšestráky jen někdo.

CLAUDE: Jasně. Ale kdo by si chtěl v březnu kupovat plavecký úbor?

ANNA: Ne, správná otázka zní: "Kdo dneska ještě užívá výraz 'plavecký úbor'?"

Pierre a Vincent vybuchnou smíchy.

CLAUDE: A co bych jako měl říct?

VINCENT: Plavky, boxerky...

ANNA: Ačkoli plavecký úbor nemusí být nutně jenom plavky.

VINCENT: Každopádně Claude nosil vždycky plavecký úbor.

PIERRE: Velmi "plavecký".

CLAUDE: No jo, většinou chodím plavat, ale...

VINCENT: Ne, žádný "ale", žádný "většinou", ty nosíš vždycky plavky. A slipy. V boxerkách jsem tě nikdy neviděl.

PIERRE: Já taky ne. *(Elisabeth přináší obrovský talíř.)* Drahá, viděla jsi někdy Clauda v něčem jiném než ve slipech?

ELISABETH: Koukám, že úroveň konverzace nezadržitelně stoupá.

CLAUDE: Pod frak na koncert musíš nosit slipy.

VINCENT: Tak to je jasný. Za všechno může trombón!

Všichni se rozesmějí. Elisabeth podá Anně talíř. Ta vyvalí oči na tu horu jídla.

ANNA: A... Tak tohle rozhodně nemůžu sníst!

ELISABETH: Musíš se snažit. Když jste na to teď dva.

PIERRE: To rozhodně. Navíc to nebude jen tak někdo.

Drobné rozpaky u všech zúčastněných.

ELISABETH: Pierre, prosím tě, nezačínej s tím zase.

Anna si všimne napětí.

ANNA: Co se děje?

Pauza.

VINCENT: Naším přátelům se příliš nezamlouvá jméno našeho syna.

ANNA: Tys jim to řekl?

PIERRE: Ani se nenechal pobízet. Je na to moc hrdej!

ANNA: Aha... Takže vám se nelíbí?

Rozpačitá pauza.

VINCENT: Ne, Anno, jim se nelíbí.

Když Claude vidí, jak smutně se Anna tváří, snaží se situaci nějak pomoci.

CLAUDE: Spíš nás to překvapilo, než že by se nám to jméno nelíbilo.

ELISABETH: Jo, přesně tak. Bylo to pro všechny překvapení.

PIERRE: Pro mě ne. Promiň, Anno. Mně se spíš nelíbí, než aby mě jen překvapilo.

ANNA: To mě mrzí. Mysleli jsme si, že se vám bude líbit to, k čemu odkazuje.

PIERRE: K čemu odkazuje? No, to je právě to, co nám na něm vadí nejvíc, Anno. Právě to, k čemu odkazuje.

CLAUDE: Myslím, že mluvíte každý o něčem jiném...

PIERRE: Já myslím, že Anna moc dobře chápe, co tím chci říct.

ANNA: Myslím, že ano... Ale moc nerozumím té tvojí reakci.

PIERRE: Mě samotného to taky překvapilo. Možná bych ještě dokázal nějak pochopit, že by ten nápad mohl mít Vincent, ale že i ty! To mně rozum nebere!

ANNA: Ale právě že to byl můj nápad!

VINCENT: To je pravda.

Pierre vstane.

PIERRE: Uvědomuješ si, o kom tady mluvíme? A co všechno udělal?

ANNA: (*čím dál tím zmatenější*) Co udělal? Já nevím... Já se s ním nikdy nepotkala!

PIERRE: "Já se s ním nikdy nepotkala!"... Poslouchá se ta ženská vůbec, když něco říká?!

ELISABETH: Pierre!

ANNA: (*Pierrovi*) "Ta ženská" je tady! Takže jestli jí chceš něco říct, tak jí to řekni do očí!

VINCENT: Anno...

PIERRE: Tak jo. Ty ses, holka, naprosto zbláznila!

ANNA: Prosím?

ELISABETH: Buď zticha, Pierre!

CLAUDE: (*Pierrovi*) To by stačilo! (*Podívá se na Vincenta.*) Vincente, tohle špatně skončí...

VINCENT: Podívejte se...

PIERRE: (*Vincentovi*) Seš spokojenej? Vidíš, kam to vede, když si člověk vybere takovýhle jméno?

ANNA: Co to do vás vjelo? A kdo si myslíš, že seš, že se mnou mluvíš tímhle tónem?

Také Anna se postaví.

ELISABETH: Pierre, omluv se.

VINCENT: Víš, lásko, on to tak nemyslel.

ANNA: Je to profesor francouzštiny. Moc dobře ví, jak to myslel.

PIERRE: To rozhodně. Já vím, co slova znamenají a jaký mají dopad.

ANNA: Jdi do prdele. Svému klukovi dám jméno, jaký budu chtít!

PIERRE: To teda nedáš.

ANNA: Promiň, ale nehodlám dávat přednášku o jménech někomu, kdo svým dětem dal jméno Apollin a Myrtille.

Vincent cítí, že se mu situace vymyká z rukou, a zasáhne.

VINCENT: STOP! BYL TO VTIP! VTIP! (*Všichni se otočí k němu.*) Uklidníme se! Všechno je to jenom nedorozumění... Hele, Anno, řekl jsem jim, že chceme dát klukovi jméno Adolf. Byla to blbost. Sranda, ale blbá. Ale přišlo mi to vtipný. To je to, co Pierra naštvalo. (*Pierrovi.*) Kluk se bude jmenovat Henri, jako táta a děda. Když Anna mluvila o tom, k čemu odkazuje, tak mluvila o tátovi. OK? (*Mezi hosty panuje značný údiv.*) ... Tak se uklidníme, posadíme se, nacpeme se *falafelem* a *čučukou* a pak si všichni padneme do náruče. (*Po chvíli zaváhání se po sobě všichni podívají a nakonec si sednou. Anna se přehrabuje v kabelce. Vincent si vezme gazelí růžek.*) Mňam...! (*Anna vytáhne cigarety. Vincent promluví s plnou pusou.*) Radši se najez...

ANNA: Drž hubu!

Anna si jde k oknu zapálit. Claude se dívá na Vincenta s výrazem: "Já ti to, kamaráde, říkal..."

VINCENT: OK, bylo to debilní! Fakticky debilní! Omlouvám se, jsem pitomec! Anno, promiň mi to. Pierre, omlouvám se... Všem se vám omlouvám, ano? Claude, nechceš nám něco zahrát na ten svůj nástroj? Když jsem takhle zničil dobrou náladu. Bety, pomoz mi trochu...

ELISABETH: Tak fajn. Dá si někdo mátový čaj? (*Ticho. Claude se obětuje a přihlásí se.*) Pierre...?

PIERRE: (*podívá se na ni, naštvane zavrtí hlavou*) Ty nic neřekneš? Necháš to být? Jako vždycky?

ELISABETH: Co jestli nechám být?

PIERRE: Copak ti nedochází, že celej tenhle fór nám měl ukázat, jak směšný jména jsme dali našim dětem?

VINCENT: Ne, Pierre, byl to prostě jenom vtip. *Adolpha* jsem si všimnul úplně náhodou tady v tvojí knihovně.

PIERRE: Taky sis tam musel všimnout *Bratrů Karamazových*, ale nevybral sis ani Ivana, ani Dimitrije...

VINCENT: Uznej, že by to nebylo tak vtipný.

PIERRE: (*chladně*) Že jsme ale nasmáli.

ELISABETH: Pierre... Vždyť se už omluvil.

PIERRE: Vincent jo. Ale Anna ne.

ANNA: Můžeš mi klidně dál říkat "ta ženská", jestli chceš.

VINCENT: Anno, prosím! (*Pierrovi*) ... Nikdo tady neříká, že vaše děti mají srandovní jména.

PIERRE: Ne. Jenom řekla, že nebude dávat přednášku o jménech někomu, kdo svým dětem dal jméno Apollin a Myrtille.

VINCENT: To bude dobrý, Pierre. Naštvala se a...

PIERRE: *(přerušit ho)* A co teda tou větou chtěla říct?

VINCENT: Chtěla tím říct... Chtěla tím říct, že nebude nikomu dávat přednášky! Že je dost velká na to, aby se rozhodovala sama.

PIERRE: Téhle části souvětí jsem taky rozuměl... Mě zajímá ten konec.

VINCENT: Co bys chtěl slyšet, Pierre?

ANNA: Mně to přijde naprosto jasný. Prostě chce vědět, co si opravdu myslím o jménech jeho dětí.

PIERRE: *(aniž by se na ni vůbec podíval)* Přesně tak.

VINCENT: Ale... Jí se vaše jména líbí, fakt!

PIERRE: Jako fakt?

VINCENT: Jako fakt. Apollin a Myrtille jsou fajn jména, takový roztomilý!

Trochu nuceně se na něj usměje. Pierre pokývne hlavou, jako by se právě o něčem ujistil.

PIERRE: Zajímalo mě, jestli to uděláš. A udělal.

VINCENT: Co jsem udělal?

PIERRE: Ten ksicht.

VINCENT: Jakej ksicht?

PIERRE: Ten, co vždycky děláš, když chceš říct: "Tak jo, jen se vyprávěj," nebo: "Říkám ano, abych ti udělal radost, ale ty dobře víš, že myslím ne."

Vincent pokrčí rameny.

VINCENT: Blbost...

PIERRE: Ujišťuju tě, žes ten ksicht udělal.

VINCENT: Tak jo, Pierre... Seš naštvanej, protože jsem si z tebe udělal srandu. Ale nemůžeme se na to vykašlat a přenést se přes to? *(Obrátí se k Anně.)* Jak to šlo s těmi Japonci, láska?

ANNA: To nevím "láska". Já měla jednání s Korejci.

Vincent se nevzdává.

VINCENT: No jo, jasně, tak jak to šlo s těmi Korejci?

ANNA: Proč? Tebe to snad zajímá?

VINCENT: Jasně že jo.

ANNA: To se divím. Většinou se mě nikdy na nic neptáš.

VINCENT: *(rýpne si)* A vidíš, jak reaguješ, když se jednou zeptám!... Ale to víš, že mě tvoje práce zajímá!

Anna si ho změří pohledem.

ANNA: Dobře... Tak mi řekni, jak se jmenuje můj společník.

Pauza.

VINCENT: No, jasně... ten... Tamten, jak se... Ten týpek... Ten týpek, co tě pořád vytáčí. Že jo?

ANNA: Jasně. Já to vím.

ELISABETH: Já taky!

CLAUDE: Já taky!

VINCENT: Ale já to vím taky, vždyť ho mám furt na talíři!... *(Zkusí to formou hádanky.)* An... Du... De... Co... *(Nuceně se pousměje.)* Přísahám, že to to mám na jazyku!

PIERRE: Zase jsi to udělal!

VINCENT: Co?

PIERRE: Ten tvůj slavnej ksicht.

Vincent si povzdechne.

VINCENT: ...Tak mi to ukaž, jak to dělám?

PIERRE: Nevím... Asi takhle nějak...

Pokusí se napodobit posměvačný úšklebek.

VINCENT: Tohle dělám? (*Ostatním.*) Upřímně. Tohle fakt dělám?

ELISABETH: Ne, ne...

VINCENT: (*Pierrovi*) Tak vidíš!

ELISABETH: Přesně "tohle" neděláš, ale šklebíš se po svém.

Vincent se otočí na svou sestru.

VINCENT: Ty se do toho nepleť.

ELISABETH: Pardon, Vincente, ale děláš ksichty. Nebo teda... se tak nějak vždycky zašklebíš!

CLAUDE: No jo, je to taková grimaska...

VINCENT: Aha, a jakou grimasu teda dělám?

ELISABETH: ...Něco takového.

Napodobí Vincentův úšklebek.

PIERRE: Jo, to je ono!

ELISABETH: (*dokonale napodobí Vincentův úsměv*) "Hmm... Moc pěkný... účes!"

PIERRE: Jo, to je přesně ono!

ELISABETH: (*dokonale napodobí Vincentův úsměv*) "No ne! Ty boty jsou nádherný, mami, tak elegantní! ... To je fakt třída, ten tvůj Scénic, Pierre, fakt třída! ... No ne, Anno, tys vůbec nepřibrala, vůbec ses nezměnila! ... Apollin a Myrtille jsou moc roztomilý jména, moooc roztomilý!"

Anna zatleská.

ANNA: To bylo přesný!

Vincent se rozhlíží kolem sebe.

VINCENT: Blbost, tohle přece nedělám!

CLAUDE: Děláš, na to vem jed.

Pauza.

VINCENT: Tak OK... Když myslíte.

CLAUDE a ANNA: *(ukazují na něj prstem)* Ted', ted'!

PIERRE: Zase jsi to udělal!

ELISABETH: *(dokonale napodobí Vincentův úsměv)* "Tak OK... Když myslíte."

Všichni vyprsknou smíchy.

VINCENT: Heleďte se, jestli ten můj ksicht má znamenat, že mě tím budete prudit, tak jo, dělám ksichty, v pohodě?!

ELISABETH: Neurážej se. Jestli tě zajímá...

VINCENT: Bety. To je v pohodě.

ELISABETH: *(sama pro sebe)* Vy jste všichni tak urážlivý... *(Vstane. Do publika.)* Dá si někdo desert?

Claude si také stoupne.

CLAUDE: Jdu ti s tím pomoci.

ANNA: Já taky. *(Společně odejdou do kuchyně. Když Anna odchází do chodby řekne Elisabeth:)* Nenapadlo tě někdy, že bys mohla hrát divadlo?

ELISABETH: *(odchází do kuchyně)* Já ho hrála, ve druháku na střední.

Pauza. Pierre se dívá na Vincenta.

PIERRE: *(Vincentovi)* Tak jak?

VINCENT: Co jako?

PIERRE: Takže si myslíš, že Apollin a Myrtille jsou směšný jména...

Vincent si nervózně oddychne.

VINCENT: Nech toho, Pierre.

PIERRE: Nechápu, co...

VINCENT: Přestaň ze sebe dělat pitomce. Sám dobře víš, že to nejsou normální jména. Apollin a Myrtille. Vždyť to je jak z nějaký písničky od Bobyho Lapointa!

PIERRE: Moje dcera, tvoje neteř, TVOJE kmotřenka teda nemá normální jméno? Co podle Vincenta Larcheta znamená "normální"?

VINCENT: Tradiční. "Neoriginální", kdybys chtěl.

PIERRE: Rozhodně dávám přednost originálnímu před nenormálním.

VINCENT: Hraješ si se slovíčky, Pierre Garaude.

PIERRE: To už tady děláme dobrou hodinu. Ale ještě mi řekni, Adolphe je podle tebe normální nebo originální?

VINCENT: Podle mě to je jméno, který existuje.

PIERRE: Jak jako "existuje"? Apollin a Myrtille taky existují, když jsme je tak pojmenovali.

VINCENT: Hele, začínáš mě s tím svým Apollónem a Myrtille štvát...

PIERRE: Jmenuje se Apollin, ne Apollón.

VINCENT: Tobě se to neplete, co.

PIERRE: Cože?

VINCENT: Podobá se ti. Má nos po tobě.

PIERRE: Jako že je můj syn ošklivej?

VINCENT: Není ani hezkej, ani ošklivej. Jsou mu čtyři.

PIERRE: Má srandovní jméno a je ošklivej?

VINCENT: On není směšnej, směšnej je jeho otec. Teda jako ty. A ano, přijde mi směšný, jak se někdo snaží přilepit jméno matky ke jménu otce ve jméně nevím jaký rovnoprávnosti; a ano, přijde mi směšný, jak se někdo snaží dávat jména, který neexistují, jako vyšší nabídku v dražbě originalnosti. To pak už nejsou jména, to je něco jako Post-it přilepenej na čele s nápisem: "Prosím, všimněte si, že jsem originální," "Prosím, nemyslete si, že jsem tradiční," "Tady bydlí rodina levicově smýšlejících umělců, co si předplatila televizní program, i když nemá televizi". Tak tohle mi směšný přijde.

PIERRE: Jasně. Henri Larchet bude spokojenej s čtyřkolkou a magazínem *Figaro*.

VINCENT: Na tohle já kašlu! Kašlu na obraz, kterej si o mě lidi dělají! Kašlu na to, co si o mě někdo myslí! To ty seš posedlej obrázkem, kterej si o tobě ostatní udělají, a co hůř, dokonce seš

posedlej obrázkem, kterej si ostatní udělají o tvých dětech. Myslíš si, jak nejseš originální, ale jsi snob! Obyčejnej snob!

Chvíle klidu. Pierre vstřebává, co zaznělo.

PIERRE: Takže já jsem posedlej svým obrazem a ty na něj kašleš? To je teda jednoznačně nejtupnější věc, cos během celýho večera řekl.

VINCENT: Je fakt, že se dneska všichni dobře bavíme.

Elisabeth, Anna a Claude se vracejí s orientálními sladkostmi.

ELISABETH: Uděláte nám tady trochu místa, *please*?

Na to zareaguje pouze Anna a udělá na stolečku trochu místa. Pierre nepřestává Vincenta sledovat pohledem, vstane a jde ke knihovně.

PIERRE: To je neuvěřitelný... Je neuvěřitelný, že to říkáš zrovna ty. Ty, kterej jsi kvintesencí, koncentrovanou trestí a čistou podstatou egosimu.

ELISABETH: Ale, Pierre...

VINCENT: Já že jsem egoista?

PIERRE: Ne. Ty nejseš egoista. Ty jsi... ztělesněný "egoismus".

VINCENT: To je vtipný. Věděl jsem, že mám minimálně deset špatnejch vlastností, ale že zrovna tuhle...

ANNA: Minimálně deset... minimálně.

ELISABETH: Já bych řekla, že Vincent je docela velkorysý.

VINCENT: Aha!

Pierre se lehce pousměje, přitom stále něco hledá v knihovně.

PIERRE: Bety to říká proto, že tvůj egoismus je vědecký. Není vidět na první dobrou...

ELISABETH: To je trefné!

PIERRE: To je prostě způsob vyjadřování... Vincent není hloupý, a tak nedává svůj egoismus na odiv, nevystavuje ho jako někdo nosí stužku Čestný legie. Ne, on ho umně skrývá, má ho jako sako s dvojitou podšívkou, která není na první pohled vidět. (*Otočí se k Vincentovi.*) Když tě někdo potká, neřekne si: "Ten Vincent je ale egoista," vůbec ne, je to mnohem subtilnější, je to něco, čeho si hned nevšimneš, ale je to tam. Rozumíš?

VINCENT: Ne. Nahlížíš na to z výšin, které mi nejsou přístupny, milý Pierre.

PIERRE: Ale rozumíš. Moc dobře tomu rozumíš. Jsi totiž mnohem chytřejší, než se tváříš.

Pierre konečně najde knihu, kterou hledal: je to výkladový slovník.

VINCENT: No ale stejně. Stejně bych byl rád, kdybys mi řekl, v čem jsem egoista, teda pardon, v čem jsem "egoismem"...

ELISABETH: Vincente!

VINCENT: ...Mě to ale upřímně zajímá. Všechny nás to přece zajímá, ne?

ANNA a ELISABETH: Nezájímá!

PIERRE: Ty jsi prostě člověk, který je absolutně a totálně posedlý sám sebou.

VINCENT: Pokud tedy otázka stojí tak, zda jsem posedlý, pak přiznávám, jsem vinen.

Anna se neubrání smíchu.

PIERRE: Všechny tvoje věty začínají "JÁ". Všechno se vždycky musí točit kolem tebe. Nesneseš, když nejsi centrem pozornosti. A jsi ochotný udělat cokoli, abys jím byl. Cokoli. Jsem přesvědčený, že ze všech lidí, který jsem za svůj život potkal, ty jsi jediný, koho nejlépe vystihuje slovo: "egoismus".

Pierre se směje od ucha k uchu.

VINCENT: ...Takže si taky myslíš, že jsem "takový" byl vždycky.

PIERRE: Možná ne vždycky, ale určitě už docela dlouho jo.

VINCENT: Kdy?

PIERRE: Co kdy?

VINCENT: Kdy sis toho poprvé všimnul?

ELISABETH: Už toho, proboha, nechte. Vždyť to je nesnesitelný.

VINCENT: Tak kdy?

ELISABETH: Claude, řekni jim něco!

CLAUDE: Tak kdy?

Claude se zasměje svému vtipu.

ELISABETH: *(jemně do něho štouchne)* Díky, Claude!

PIERRE: Začalo to Mokou.

VINCENT: Mokou?

PIERRE: Jo, Mokou, tím psem od Bibiny.

ANNA: Od koho...?

ELISABETH: ...Přece od tátovy sestry. Beatrice. Bibina. Ta vysoká blondýna, co hraje karty a vzala si toho bankéře z Limoges. Na toho pitomce si přece pamatuješ... jak měl ty chlupatý ruce!

ANNA: Jo, tenhle!

VINCENT: Takže Bibinin pes, jasně, a co jako?

PIERRE: Proboha, netvař se jako by nic, když moc dobře víš, o čem mluvím. *(Vincent naznačí, že nerozumí. Pierre se obrátí k Anně.)* Bibina měla psa.

ANNA: Moku.

PIERRE: Přesně. Děsnou naondulovanou věc, kterou měla jako mimino.

ELISABETH: *(Anně)* To je pravda, pořád ji olíbávala, to bylo něco strašného... Ona ho dokonce voněla! Stříkala na něj...

PIERRE: *(přeruší ji)* Bylo tehdy hodně teplo, bylo léto, dospělí odpočívali a my jsme se s Vincentem děsně nudili.

ANNA: Kolik vám bylo?

PIERRE: Tak jedenáct, dvanáct...

VINCENT: Bylo nám třináct.

PIERRE: Aha! Najednou sis vzpomněl?

ANNA: Tak co bylo s tím psem?

PIERRE: Bibina říkala, že se Moka bojí vody. Nesnášel ji. Jako kočky.

ELISABETH: Ten pes byl úplně blbej! Pamatuješ, Claude?

CLAUDE: Jasně že jo! Bylo to...

PIERRE: (*přeruší ho*) Byl tam rybníček. Házeli jsme zrovna šutry na lekníny a Moka se tam najednou objevil. Hned se mi začal lísat o nohu.

ELISABETH: (*Anně*) Pierre není zrovna "psí typ".

PIERRE: ...A mě něco napadlo. Povídám Vincentovi: "Co kdybysme hodili psa do vody?" (*Claude zvedne hlavu. Elisabeth hodí pohledem po Pierrovi, ten dál Anně vypráví svůj příběh.*) ... Abysme zjistili, co a jak, chápeš ne, ze srandy, bylo nám třináct. Ale Vincent měl bobky, přišlo mu to jako blbej nápad.

VINCENT: Taky to byl blbej nápad.

ANNA: To teda, pěkně pitomej.

PIERRE: Já o tom moc nepřemýšlel. Prostě jsem toho psa nakopnul a on sletěl do rybníka.

Elisabeth zbledne.

ELISABETH: Cože?

PIERRE: Utopil se.

ANNA: Cože?

VINCENT: No jo, no.

ELISABETH: (*Pierrovi*) Takže tys Moku zabil?!

PIERRE: Přesně tak. Byli jsme s Vincentem úplně perplex, potopil se do té kalné vody jak šutrák, pár bublinek a pak už nic.

ANNA: Ale to je přece strašný!

PIERRE: Ne, tohle není strašný. Tohle je jenom debilní. Strašný je, že se Vincent přiznal místo mě.

VINCENT: Promiň, že jsem ti zachránil prdel!

Pierre je stále otočený k Anně.

PIERRE: Už chápeš, jak je? I když nám bylo třináct, bylo to stejný, chytil mě do pasti. Protože jsem si myslel, že to udělal z našeho kamarádství. Ale to ani náhodou! Chápeš, co udělal? Sebral mi můj status vraha!

VINCENT: Já že jsem ti... Taky jste slyšeli to co já? ... Bety, skoč pro kameru! Tohle se musí natočit!

PIERRE: Ani tohle mi nedopřál! Zametl se mnou, popřel mě! A víš, proč to udělal? Aby si mohl budovat svoji legendu, aby se dostal na titulní stránku! Toho pitomýho čokla jsem zabil já, ale on přišel za Bibinou a neuvěřitelně sebejistě jí povídá: “Bibi, zabil jsem Moku.”

ELISABETH: Nějak se mi tomu ani nechce věřit!

PIERRE: A zase jsi ty byl Don Quijote a já Sancho Panza.

VINCENT: Hé, Sancho, vzpomínáš na ten výprask, co jsem dostal?

Pierre se konečně otočí k Vincentovi.

PIERRE: Jasně že si na něj vzpomínám, na to si totiž pamatujou úplně všichni, Vincente. To byl přece tvůj cíl. To je úplně stejný jako s Adolphem, prostě jde o to, aby si na to všichni pamatovali, aby je to poznamenalo. Prostě vrchol egoismu.

VINCENT: A proč? Protože jsem se nepodělil o výprask!

PIERRE: *(otevře slovník a začne číst)* ...”Egocentrický, egoistický, zaujatý, narcistní. Ten, kdo se stará o svůj vlastní zájem. Ten, kdo neuznává jinou pravdu než pravdu své vlastní existence” ... Ty jsi definice slova “egoista”, Vincente.

Ticho. Sledujeme okamžik triumfu Pierrova krasořečnění.

VINCENT: Tak fajn... Když už tady máš ten slovník, tak se koukni na pod “S”.

PIERRE: ...Pod “S”?

VINCENT: Jo. S jako skrblík.

Claude se rozesměje.

PIERRE: Cože?

VINCENT: Tys našel výraz pro mě, já hledám pro tebe.

PIERRE: Skrblík? To je všechno, co tě napadlo?

VINCENT: Neříkám, že všechno, ale napadlo... A napadlo mě to docela rychle.

Anna se je snaží zastavit.

ANNA: Tak dobře, konec: jedna jedna na sety, remíza! Co si takhle teď dát krátkou pauzu před dalším kolem kohoutích zápasů?

ELISABETH: To by bylo fajn.

PIERRE: V tenisu nejsou remízy.

ANNA: Co?

PIERRE: Řekla jsi: "Jedna jedna na sety, remíza." To nedává smysl.

ANNA: Víš, že jsi docela otravnej, když na to přijde?

PIERRE: Jsem docela otravnej, když jde o jazyk.

ANNA: Zapomněla jsem, že máš smysl pro slova a jejich významy.

PIERRE: Nezačínej s tím zase.

ANNA: Hele, Pierre, jen jsem se vás snažila trochu přibrzdit. Takže jestli máš ještě potřebu se vrátit do arény, tak si vem pár banderillas, natáhni si punčochy a bodni to tam! Prosím... je to tvoje... skrblíku!

ELISABETH: Nechte toho! Pierre není žádnéj skrblík!

VINCENT: Je to lakomec, držgrešle, lakota, jak chceš. Jeho problém jsou peníze.

PIERRE: (*Vincentovi*) Takže ty budeš za toho velkorysýho a já za skrblíka, chápu to dobře? A velkorysej máš bejt proto, žes Myrtille ke čtvrtěj narozeninám pořídil iPod? Promiň, že nemám tolik peněz jako ty.

VINCENT: Je fakt, že těch pár dřevěnejch klacíků tě určitě nezruinovalo.

PIERRE: To bylo mikádo, debile!

VINCENT: Kdybys měl tolik peněz jako já, tak by to dopadlo stejně.

PIERRE: Protože odmítám děti rozmazlovat?

VINCENT: Protože nedokážeš utratit ani floka, aniž by sis to desetkrát nerozmyslel. Stačí, když se kouknu, jak nosíš peněženku. Tu tvoji prřavou peněženčičku. Pokaždý, když z ní vyndáváš drobný, tak ji tiskneš v ruce, jako bys vytahoval zatlučenej hřebík. Seš Skot, Pierre!

PIERRE: Skotovi je ctí, že tě pozval na návštěvu.

VINCENT: Pozvala nás tvoje žena.

ELISABETH: Pierre není Skot. On je naopak vlastně spíš něco jako... jako...

VINCENT: Jako co? Jako někdo kdo rozhazuje? Sakra, Claude, tak řekni taky něco.

CLAUDE: (*naštvaně*) No jasně...

Pierre se otočí ke Claudovi.

PIERRE: No ne, ty jsi tady taky? A taky si myslíš, že jsem skrblík?

CLAUDE: *(naštvaně)* Já... Řekněme, že jsi člověk, který se chová obezřetně.

ELISABETH: To je ono, přesně tak! Je "obezřetný"!...

VINCENT: Což v Claudově jazyce znamená: "Seš sakra velkej Skoták, Pierre můj rozmilý."

CLAUDE: Neřekl jsem, že...

PIERRE: Ale myslel sis to. To je v pohodě, Claude. *(Uloží slovník do knihovny.)* Jsem moc rád, že jste díky mě našli společnou řeč. *(Pauza.)* A když teď k sobě máte takhle blízko, když jste navázali tenhle vztah založený na upřímnosti, tak bych si myslel, milý Claude, že ti Vincent taky prozradil, jakou přezdívku dal tobě.

Vincent zpraží Pierra pohledem.

ELISABETH: Pierre! To už by stačilo.

ANNA: Teď jste si oba kvit! Už hodinu jste si tuhle večeri uzurpovali pro sebe. Napadlo vás aspoň na chvilku se zamyslet na tím, jestli nás vaše diskuse zajímá?

Chlapci na to neřeknou ani slovo, ale ani o tom nezačnou přemýšlet.

ELISABETH: Má pravdu.

ANNA: Poděkoval už aspoň někdo z vás Bety za tu skvělou večeri?

VINCENT: Samozřejmě že ano!

ELISABETH: Nepoděkoval.

PIERRE: Ale ano, říkali jsme jí to!

ELISABETH: Ano? A kdy?

VINCENT: No... Mluvili jsme o tom, když jsi byla v kuchyni!

ELISABETH: No jistě, kdy jindy!

CLAUDE: Vincente, jaká je ta moje přezdívka?

ANNA: Claude, nech toho, prosím tebe.

ELISABETH: Už do toho nerýpej, prosím tě.

VINCENT: Zapomeň na to.

CLAUDE: Jen bych rád znal svoji přezdívku.

ANNA: Ne, nechtěl.

CLAUDE: Proč, co by se tak asi mohlo stát?

ANNA: Přesně: "Co by se tak asi mohlo stát?"

CLAUDE: Jen bych rád...

ELISABETH: *(přeruší ho)* Proč mi nechceš věřit? Prostě toho nech. Ukaž, že jsi lepší než tihle dva pitomci.

CLAUDE: *(zatvrzeleji)* Vincente, jaká je moje přezdívka?

ANNA: Vincente, zakazuju ti...

CLAUDE: Ty mu zakazuješ! To se mi snad zdá!

ANNA: Nech toho, Claude. Prosím.

CLAUDE: Chci to vědět!

Pauza.

PIERRE: "Bukva".

ELISABETH: Pierre!

ANNA: Bravo, Pierre. Pěkná sviňárna.

CLAUDE: Cože?

ANNA: Říká ti "Bukvo". Jsi spokojenej.

CLAUDE: "Bukva"... Jako písmeno? V ruštině?

ELISABETH: *(omluvně)* Ne, Claude, jako bukvice.

Všichni jsou v rozpacích.

CLAUDE: Bukvice? To nechápu.

VINCENT: To víš, že jo. Přestaň hrát blbýho. Moc dobře jsi to pochopil.

ELISABETH: Ale nám to nevadí. My tě máme rádi i tak.

Claude se rozhlíží po svých přátelích. Je v šoku.

CLAUDE: O čem to mluvíte?

VINCENT: Bukvice. Ty to opravdu nechápeš?

CLAUDE: Ne, opravdu to nechápu.

VINCENT: Bukvice... queer, buzna, homouš, buzík, jak chceš! Už tomu rozumíš?

CLAUDE: *(v rozpacích)* ...Takže ty si myslíš, že jsem homosexuál, je to tak?

Pauza.

PIERRE: Víš, Claude, musím říct, že od chvíle, co jsem se přiznal k Mokovi, se cítím tak nějak líp.

Všichni se podívají na Clauda.

CLAUDE: Je mi líto, ale já nejsem homosexuál.

VINCENT: Tak to jsi asi jedinej, kdo to neví!

ANNA: Vincente!

CLAUDE: Slyšeli jste, co jsem říkal?

PIERRE: Nám to říct můžeš...

ELISABETH: Ale jestli nám to po tom všem nechce říct, tak je to jeho věc. Je to jeho život.

CLAUDE: Kdybych byl, tak bych vám to řekl. To přece není žádná ostuda, tady není co "přiznávat"! Ale já nejsem. Vždyť já ani nechodím...

VINCENT: *(přeruší ho)* Hele, Claude, je ti osmatřicet, pořád seš svobodnej, jsi muzikant, bydlíš v Marais, nosíš oranžovou - a kdo nosí oranžovou, krom těch na Guantánamu, který ale musej? - pečeš bábovky, chodíš na manikúru, posloucháš Etienne Daho a doma si zapaluješ vonný tyčinky...

CLAUDE: To je kadidlo.

VINCENT: To je jedno. Prostě to smrdí.

CLAUDE: No a?

VINCENT: Když někdo nejí maso, tak je vegetarián. To není výčitka, to je konstatování.

Pauza.

CLAUDE: Vy jste neuvěřitelní... Já už ani nevím, co vám mám říct na tolik klišé a hloupostí. Měli by se mi líbit kluci, protože nosím oranžový košile? Uvědomujete si, co říkáte? Taky mám rád Viscontiho a Caryho Granta, dívím se, že jste to ještě nevytáhli.

ELISABETH: Tady tě nikdo soudit nebude.

CLAUDE: Ne, to rozhodně nebude.

Ticho. Ana si zapálí cigaretu, tentokrát se ale ani nenamáhá jít k oknu.

VINCENT: No tak jsme se teda asi spletli. Pardon!

ANNA: Vincente, klid...

VINCENT: Já se omlouvám. Nevěděl jsem, že má rád holky. *(Pauza.)* Máš teda rád holky, že jo?

CLAUDE: Jednu mám rád.

Elisabeth je překvapená. A ostatní jakbysmet.

ELISABETH: Cože? Tys někoho potkal?

CLAUDE: Ano.

ELISABETH: Je to pravda?

CLAUDE: Ano, Bety.

ELISABETH: Takže jste spolu? Jako doopravdy?

CLAUDE: Ano.

ELISABETH: *(zničeně)* Ale proč jsi mi o tom nic neřekl?

Anně ztuhnou rysy. Vincent je přesvědčený, že Claude blafuje, a přihodí.

VINCENT: Tak povídej. Ven s tím! Jaká je, velká, malá? Bruneta, blondýna? Velký kozy? No tak, nestyd' se a povídej!

ANNA: Vincente, nech toho. Zbytečně na něj tlačíš.

VINCENT: Cože?! Počkej, počkej... Máme přece právo to vědět, ne? Tak povídej!

CLAUDE: Dneska se mi o tom s tebou dvakrát mluvit nechce.

VINCENT: Ale ne, ne. Pročpak? To nechápu. Před chvílí jsi nám vyčítal, že si tady na něco hrajeme, ale když se dostaneme na vážný věci, tak chceš couvnout? Hned se vykrucuješ. Sice nevím, jestli seš buzna, Claude, ale jednu věc ti říct můžu: seš kurva srab!

Pauza.

CLAUDE: (*chladně*) Co by tě zajímalo, Vincente?

ANNA: Nech toho, Claude, přece nepřistoupíš na tu jeho hru.

VINCENT: Na jakou hru?! Třicet let společně vyrůstáme, ale přitom o něm nic nevíme! On nikdy nic neřekne! ... Jako nějaký zapisovatel u soudu.

CLAUDE: Co by tě zajímalo? Tak se ptej. Zeptej se mě, co tě zajímá.

Anna si s ním vymění pohled a rozčileně odejde.

VINCENT: Takže je v tom ženská?

CLAUDE: Ano.

VINCENT: Jak dlouho jste spolu?

CLAUDE: Pár let.

Elisabeth je opět v šoku.

ELISABETH: Cože? Ty jsi s někým už několik let a nikdy jsi mi o tom neřekl?

VINCENT: Je hezká?

CLAUDE: Nádherná.

ANNA: Nech toho, Claude. Vykašli se na to. Teď ne.

ELISABETH: Proč by nám to neměl říct?

ANNA: Protože, Bety... Protože nám nemusí skládat žádný účty. Je to jeho život.

PIERRE: (*vstoupí do toho*) Počkej, Anno, ti ji znáš?

Claude s Annou se po sobě podívají.

CLAUDE: Ano, Anna, ji zná.

VINCENT: A my ji taky známe?

CLAUDE: Ano.

VINCENT: *(posměšně)* A není to náhodou Antoine Flemmadon?

Zasměje se pouze Vincent s Pierrem.

CLAUDE: Ne. Je to někdo, koho znáš mnohem líp.

Vincent se na něj podívá. Míra znepokojení začíná dosahovat vrcholu.

VINCENT: Jak jako mnohem líp?

CLAUDE: Prostě mnohem líp. Dokonce líp než kdokoli jiný.

VINCENT: Cože...?

ANNA: Tak to by stačilo, Claude. Řekni jim, jak to doopravdy je! *(Vincent je otřesen. Pohledem přechází z Clauda na Annu.)* Už jsi zašel příliš daleko...

Vincent se dívá na svou ženu. Obává se, že pochopil.

VINCENT: *(sám pro sebe)* To ne...

ANNA: *(Claudovi)* Už to trvá dost dlouho. Tak jim to, prosím, řekni.

ELISABETH: *(sama pro sebe)* To ne...

ANNA: Řekni jim to, nebo jim to řeknu sama.

PIERRE: *(sám pro sebe)* To ne...

CLAUDE: Tak jo. Tak jo. Já jim to teda řeknu!

VINCENT: *(v panice, Anně)* Počkej, co nám jako má říct?

CLAUDE: Promiň, Vincente. Nechtěl jsem, aby to dopadlo takhle.

VINCENT: Anno. To není možný. Ty... Tos neudělala, že ne?

ANNA: Co jestli jsem neudělala?

VINCENT: Ty, ty a tenhle, vy...

ANNA: *(vstoupí do toho)* ...Ale ne. Ne, Vincente, takhle to není.

VINCENT: Určitě ne?

CLAUDE: Tohle to není, Vincente, nic takového.

VINCENT: *(nervózně se zasměje)* Kurva! Kurva, tys mi ale nahnal strach! *(Posadí se. Chytne se za srdce.)* Už jsem si fakt myslel, že...

PIERRE: Já taky!

VINCENT: Kurva!

Všichni se uvolní. Až na Elisabeth.

ELISABETH: A s kým teda jsi?

Claude se zhluboka nadechne. Chytne ji za ruku.

CLAUDE: Bety... Jsem s Françoise.

ELISABETH: ...S jakou Françoise?

CLAUDE: S Françoise, s maminkou.

ELISABETH: Co?!

Ona pochopí, Vincent nikoli...

VINCENT: Jak jako s maminkou?

CLAUDE: Žiju s Françoise, Vincente.

Vincent se rozhlíží kolem sebe. Odmítá to pochopit.

VINCENT: Ale kdo je to sakra ta "Françoise Vincente"?!

ELISABETH: *(vybuchne)* Ale ne, "maminka Françoise"!

Vincentovi dochází, že už to pochopil.

VINCENT: Jakto jako že ty "jsi" s maminkou?

CLAUDE: Prostě jsme spolu.

Vincent se zarazí.

VINCENT: Cože?!

CLAUDE: Vincente, já...

VINCENT: Mlč!

Rozpřáhne ruce a naznačí mu, aby byl zticha. Vezme do ruky láhev whisky.

PIERRE: A kurva...

Vyděšený Pierrův pohled přelétne z Clauda na jeho ženu.

ELISABETH: Kdo by si pomyslel, že budeme rodina!

CLAUDE: Ale my jsme rodina, Bety.

ELISABETH: Myslela jsem, že mi důvěřuješ. A tys mi nic neřekl!

CLAUDE: Já ti přece důvěřuju.

ELISABETH: Zjevně míň než Anně.

CLAUDE: To s tím nemá nic společného.

ELISABETH: *(Anně)* Jak dlouho to víš?

ANNA: Bety. To je vaše věc. Nechci se vám do toho plést...

VINCENT: Jak dlouho to víš?

CLAUDE: Vincente...

VINCENT: *(zvedne ruku)* Jestli na mě ještě jednou promluvíš, tak ti nacpu ten tvůj trombón do prdele. *(Anně)* Jak dlouho to víš?

ANNA: Vincente, já chápu, že vás to ranilo. A taky chápu, že můžete mít dojem, že jsme vás zradili. Ale nikdo vám nechtěl ublížit. Nikdo...

VINCENT: Nehraj si na sociální pracovníci. Na něco jsem se tě ptal! Jak dlouho to víš?

ANNA: A co se tím změní?

VINCENT: Změní se tím to, že zjistím, jak dlouho mi moje žena lže.

ANNA: Vždycky říkáš, že jsi radši, když nic nevíš. Že každý máme svoji “tajnou komnatu”, “část svojí svobody”, “že všechno všichni rozhodně vědět nemusí”.

VINCENT: Takže mi radši nic neříkáš!

ANNA: Já se ti to snažila říct! Ale tys mě neposlouchal. Jen jsi udělal ten svůj ksicht. Jako vždycky.

VINCENT: Takže je to nakonec všechno moje chyba.

ANNA: Jde o vztah mezi tvou matkou a tvým nejlepším kamarádem. Chápu, že může být asi docela těžký to přijmout. Ale to přece nezáleželo na mně. O tomhle si musí rozhodnout oni sami. Jestli to nechápeš, tak já ti s tím asi moc nepomůžu. A už radši nepij.

VINCENT: Když budu chtít, tak budu.

ELISABETH: Ale ona má pravdu. Tohle nezáleží na ní. *(Claudovi)* Tohle je tvůj boj.

CLAUDE: Vaše matka na to nebyla připravená. Myslela si, že to nepochopíte.

ELISABETH: Ale to je přece jedno, klidně to mohla být jakákoli jiná, nebo někdo jiný, úplně kdokoli, to je přece fuk, nic by se na tom nezměnilo.

VINCENT: Co to plácáš? On spí s mamkou!

ELISABETH: Nech mamku na pokoji! “Mamka, mamka, maminka”. Už ti není osum! Zkus trochu dospět! Tvoje matka má někoho ráda, tak co? Táta neměl hulit dva balíčky cigaret denně! *(Vincent neví co si počít. Útok jeho sestry ho zklidnil.)* S Claudem se kamarádíme přes třicet let. Přes třicet let si den co den voláme, vidíme se nebo si píšeme! Každý den. *(Claude něco naznačí, Elisabeth tomu nevěnuje pozornost.)* Kolik jen jsme si toho společně oba prožili, kolikrát jsem ti vyprávěla o svém životě, kolikrát jsem si říkala: “Tak jo, holka, vykašli se na to, vždyť to je přece Claude, o něm víš úplně všechno a on zase ví všechno o tobě...”

CLAUDE: Bety...

ELISABETH: A kolikrát jsem se taky cítila provinile, ale jo, cítila, že mám děti, že mám Pierra, protože tys byl tak sám, strašně moc jsem se snažila ti někoho najít, někoho hodného, někoho, kdo by se k tobě hodil, kdo by měl rád hezký věci, někoho, kdo by byl podobně citlivý jako ty... Já byla blbá!

Pierre jde k ní.

PIERRE: Bety... Zkus to pochopit... To není nic proti tobě, bylo to prostě jeho tajemství, nic víc, potřeboval na to prostě ještě trochu víc času...

ELISABETH: Na tajemství musejí být dva, to je jasný. (*Koukne se na Annu, pak se zase vrátí k Pierrovi.*) Jen se snažím Claudovi vysvětlit, že bych strašně ráda byla tím druhým člověkem právě já... Protože já před ním nikdy nic neskrývala.

PIERRE: ...Nikdo neříká úplně všechno, nikdo! Každý má nějaké tajemství, zážitky, o které se nedělí, tajné životní příběhy.

ELISABETH: On věděl úplně všechno. O tom dobrým i o tom špatným, vyprávěla jsem mu o porodech, o problémech s dětma, o lidech, o slzách, o všem... I když jsi měl ty svoje potíže, tak jsem mu o tom řekla.

PIERRE: (*to ho dorazí*) Cože! Ty ses zbláznila! To je...

ELISABETH: Co to je? Intimní? Soukromé? Osobní? A k čemu by asi byli přátelé, kdybysme s nima nemohli mluvit o tom, co je opravdu podstatný? Přehrávám si všechny ty noci, co jsme propovídali... Jak jsi mi to mohl...? Jak?

Přepadne jí pláč. Pierre se zase posadí, je celý rudý.

CLAUDE: Stokrát jsem ti to chtěl říct. Ale nedokázal jsem to.

ELISABETH: Tak mi vysvětlí, proč jsi to řekl Anně.

ANNA: Nic mi neřekl. Claude mi nic neřekl... Já to věděla. Prostě tak.

Annin vstup Vincenta přivede zpět k vědomí.

VINCENT: A jak jsi to jako "věděla"? Co tím chceš říct? Že seš vědma?

ANNA: Žádněj podraz v tom není.

Pauza. Claude to nevydrží.

CLAUDE: Jednou nás načapala v La Castide.

VINCENT: (*rukama si zacpe uši*) Přestaň... Mlč...

CLAUDE: Bety... Jsou slova, která se nedají vyslovit, měl jsem strach, že všechno zničím, že nikdy nepochopíte cit, který je mezi mnou a Françoise... Françoise je moje...

VINCENT: (*zakřičí*) STOP! (*Rozhostí se ticho.*) Uvědomuješ si, že mluvíš o mamince? O mamince! O tom, kdo tě pozval na La Castide, když jsi byl malej, kdo ti mazal bábovku Nutellou a

kdo ti zaplatil narozeninovou oslavu v dětském klubu? O Henriho manželce, pamatuješ se na mého tátu Henriho?

ANNA: Nech toho, Vincente, ponižuješ ho, chováš se jako debil.

VINCENT: Možná jsem debil, ale budu si ho ponižovat, jak budu chtít.

CLAUDE: Já naprosto chápu, že to nemůžeš pochopit...

VINCENT: Táta tě měl tak rád. Claude sem, Claude tam... Furt tě pošťuchoval, pořád na tebe něco měl... To mě na tom ničí nejvíc... Chce se mi z toho zvracet!

ELISABETH: Hele, Vincente, uklidni se, nebo vypadni!

VINCENT: Tak fajn, já jdu.

Jde si pro kabát.

ELISABETH: Ne, hezky se uklidniš a zůstaneš tady! Tys chtěl, aby nám to řekl, takže ho teď taky budeš poslouchat! *(Vincent se začíná oblékat.)* Vincente!

Všichni se dívají na Vincenta. Ten se nakonec zase posadí, mračí se.

CLAUDE: Na vašeho tátu myslím každé den. *(Pauza.)* Pořád to vidím, furt mám před očima ten obraz, kdy jsem vaše rodiče viděl poprvé... Bylo to v tom bytě na ulici Monge, někdy před Vánoci, tvůj táta lezl na štafle a nasazoval řetězy na obrovskou jedli, teda snažil se je tam nasadit, ale skončilo to katastrofou a Françoise se smála, pobavilo ji, jak se do toho tvůj táta celej zamotal, byli na sebe neskutečně napojení, bylo to jako v pohádce, nic takového jsem nikdy dřív nezažil. *(Nadechne se. Je znát, že se ponořil do vzpomínek.)* Tenkrát mě tvoji rodiče přijali, všichni jste mě přijali. Dali jste mi svoji lásku, svoje přátelství, naprosto nezištně, nic jste za to po mně nechtěli, nikdy. Z Bety se stala moje nejlepší kamarádka, skoro jako by ke mně patřila, a ty, Vincente, tys na mě dával pozor. Furt tě sice štvály moje kecy, držel sis odstup, ale byls skoro jako můj brácha. A Françoise mě přivedla k muzice. To jí taky dlužím, kromě jiného teda. Všechny ty roky byla se mnou, doprovázela mě, díky ní jsem něco mohl dokázat. *(Elisabeth znervózní, ztrácí odvahu.)* Po Henriho smrti se ale všechno změnilo. *(Pauza. Je slyšet bzúčení much.)* Právě jsme zkoušeli, seděl jsem v orchestřišti a mně se strašně roztřásl ruce. Prasklo to a všechno to šlo ven. Uvědomil jsem si, že miluju ženu, kterou nemám právo milovat. Tehdy jsem se taky rozhodnul, že se s ní už nikdy nepotkám. Kvůli vám, musel jsem na ni zapomenout. Kvůli tobě, Bety, kvůli tobě, Vincente... Tak jsem se rozhodnul, že odejdu pryč. Vzal jsem nabídky na všechna ta turné a zmizel.

ELISABETH: *(vzpomíná)* Do Kanady.

CLAUDE: Ano. Zdrhnul jsem. Françoise to nechápala, myslela si, že nás vzdálila Henriho smrt, že už mi na ní nezáleží, že jsem za vším udělal tlustou čáru, že dne na den, jednou provždy. Ale ono to bylo přesně naopak... Já se na ni sice snažil zapomenout, vypudit ji ze své hlavy, ale jak šel čas, tak jsem byl čím dál víc na dně, přestával jsem být schopný vůbec hrát. Tak jsem s tím seknul a vrátil jsem se do Paříže. Zbláznil jsem se. Měl jsem... *(Pierre vezme Elisabeth za ruku. Vincent zvedne hlavu, oči má zarudlé.)* Jednou v noci jsem sednul do auta a v tahu jel až na La Castide. Musel jsem ji vidět, musel jsem s ní mluvit, už jsem to v sobě nemohl dál držet. Dorazil jsem nad ránem. Dům byl zahalený v mlze, bylo vidět sotva na dva metry. Ozval se železný zvuk, otevřela se brána a objevila se Françoise. Vůbec nevypadala překvapeně, ani náhodou, jen mi naznačila, abych šel dál, jako by mě čekala, jako by na mě pořád čekala... *(Zarazí se. Emoce se dají krájet. Nikdo skoro ani nedýchá, všichni se obracejí na Vincenta, čekají na jeho reakci. Vincent uzná porážku, skloní hlavu na znamení rezignace. Všichni se nadechnou. Clauda to povzbudí a pokračuje.)* Zůstali jsme tam, já nevím, tak minutu určitě... v té zimě, tváří v tvář jeden druhému. Měl jsem v sobě úplně prázdno, byl jsem vyčerpaný, ale bylo mi nádherně. Byl jsem tam, kde jsem měl být. *(Jde k Vincentovi a položí mu ruku na rameno.)* Chápeš? Chápeš, jak jsem se cítil? *(Vincent znovu přikývne.)* Všechno bylo jasné. Oběma nám to bilo do očí. Bylo to... tak prosté.

Vincent si povzdechne a přikývne.

VINCENT: ...Chápu.

CLAUDE: Začalo pršet. Françoise měla na obličeji kapky deště, stékaly jí po tvářích jako slzy, nebo to možná byly slzy, já nevím... Ale bylo to nádherné. *(Elisabeth popotáhne, je opravdu dojatá a Anna zrovna tak.)* A pak mě Françoise vzala za ruku a řekla mi: "Pojď, mám na tebe chuť."

Bez jediného slova varování Vincent vyskočí a s křikem se řítí ke Claudovi.

VINCENT: TY SRÁČI!!!

Vrhne se na Clauda. Oba spadnou na stolek. Salát mechouia létá vzduchem. Elisabeth křičí. Anna s Pierrem se snaží zasáhnout.

PIERRE: Vincente! Nech toho!

Anna a Pierre se snaží Vincenta držet zezadu.

ANNA: VINCENTE!!!

Vincent se postaví na nohy a couvne.

VINCENT: V pohodě, v pohodě!

Stáhne se stranou. Anna pomůže Claudovi na nohy. Teče mu krev z nosu. Najednou se znovu ozve dětský pláč. Elisabeth se rozhlíží po talířích na zemi, prohlíží si Claudovo zranění. Obraz chaosu.

ELISABETH: *(se slzami v očích)* Bravo. Super. Moc vám všem děkuju.

Odejde z pokoje. Anna s Pierrem sbírají mísy a talíře, které popadaly na zem. Vincent přechází sem a tam jako lev v kleci, snaží se to rozdýchat. Claude se snaží zastavit krev, která mu teče z nosu.

PIERRE: *(Claudovi)* Chceš led?

CLAUDE: Ne, radši papírovou utěrku.

Pierre vezme ze stolku roli papírových utěrek a podá mu je.

ANNA: *(Vincentovi)* Už je to dobrý? Uklidnil ses?

Vincent přikývne, ale je cítit, že napětí ještě zcela neopadlo. Pierre jde za Claudem.

PIERRE: *(Claudovi)* Já se ti na to radši kouknu...

ANNA: *(Vincentovi)* Uvědomuješ si, cos proved? Jak se teď asi musí cejtit?

VINCENT: Tím, že mně budeš říkat, abych se uklidnil, se rozhodně neuklidním...

PIERRE: *(Claudovi)* Krvácíš taky z pusy...

ANNA: *(Vincentovi)* Aha, protože tobě nemá nikdo co říkat, jo?!

VINCENT: Anno, v pohodě.

ANNA: Ne, vůbec to není v pohodě. Podívej, cos způsobil.

CLAUDE: To nic není, Anno. Fakt.

ANNA: Rozbil ti hubu! Tak ho přestaň, kurva, hájit! Ty seš možná v pohodě, ale já teda rozhodně nejsem. Chci, aby se ti pořádně omluvil a věř mi, že to taky udělá.

VINCENT: A když ne, tak co?

Pierre prohlíží Claudova ústa.

PIERRE: Vypadá to, že se ti odlomil kousek zubu...

ANNA: Jak co? Zahráváš si? Dej si bacha, Vincente.

VINCENT: To on by se měl omluvit.

PIERRE: *(Claudovi, aby odlehčil atmosféru)* Mohl by ses malinko usmát!

VINCENT: On si začal.

ANNA: On že si začal? To se mi snad zdá! Slyšíš to? *(Vincent pokrčí rameny.)* To nemůžeš snad ani říct, to není možný! Takhle nemluví člověk, se kterým deset let žiju. Člověk, kterýho miluju. Pochopils, doufám, že tě mám ráda. A že poslední hodinu se musím hodně snažit, abych tě nezačala nenávidět... Ale jde to čím dál tím hůř.

VINCENT: Chtěla bys radši, abych byl dětinskej, egocentrickej a dělal ksichty?

Anna se podívá na Vincenta a zavrtí hlavou.

ANNA: A s tebou já čekám dítě?

VINCENT: Aspoň jsi mi to tak říkala.

ANNA: Prosím?

PIERRE: Existuje nějaká SOS zubařská pohotovost?

CLAUDE: To bude v pohodě, Pierre...

VINCENT: *(Anně)* No já nevím, třeba pro mě máš ještě nějaký další překvápka.

ANNA: Prosím?

PIERRE: *(Claudovi)* Ale teče ti to parádně. Měl bys zvednout ruku, takhle... *(Claude si nechá zvednout ruku.)* A je to.

ANNA: *(Vincentovi)* O nás jsem ti nikdy nelhala. Nikdy.

VINCENT: A kde mám brát jistotu, že to je pravda? Já teď budu jako nevěřící Tomáš, neuvěřím ničemu, co neuvidím.

ANNA: Ještě chvílku v tom pokračuj a nikdy neuvidíš svého syna. *(Vincent se rozesměje.)*
Přijde ti to vtipný?

Vincent se přestane smát.

VINCENT: Co po mně vlastně chceš? Abych se mu omluvil?

ANNA: Ano.

VINCENT: OK... Claude, omlouvám se, mrzí mě to. Neměl jsem ti rozbít držku, i když sis to zasloužil.

CLAUDE: Je mi líto, že to je pro tebe tak těžký, ale nevěděl jsem, že tě musím žádat o povolení.

VINCENT: Asi mi něco uniká.

CLAUDE: Françoise a já jsme dva dospělý lidi...

VINCENT: Hlavně ona.

ANNA: Vincente!

VINCENT: No co, vždyť je mezi nima třicet let rozdíl!

ANNA: O to víc chápu, že vám Françoise nechtěla nic říct.

Vincent udělá krok směrem k Anně.

VINCENT: Aha, takže vy jste se o tom snad dokonce bavili?!

ANNA: Jo, stokrát. Říkala jsem jí, aby vám důvěřovali, že to pochopíte... Ale zjevně jsem se spletla. Podívej se na sebe!

Elisabeth se vrací.

ELISABETH: Mohli byste přestat křičet?! Děti spí a já bych už taky docela ráda šla. *(Přejde přes celý pokoj a začne sklízet ze stolu. S jejím příchodem zavládne chlad. Začíná skládat talíře na sebe, když v tom zazvoní telefon. Zvedne sluchátko, v ruce drží prázdný talíř.)* Haló... Jo, ahoj mami! *(Všichni se po sobě vzájemně dívají.)* Ale ne... Všechno v pořádku, příjemný to bylo. Moc

dobrá nálada... Skvělá večeře. Ano, dělala jsem to podle tvého receptu, všem to moc chutnalo. Zrovna mám v ruce jeden talíř a není na něm ani sousto... Rozinky? Ani nafouklý, ani scvrklý, možná že teď jsou trochu pošlapaný, jak ležej na koberci... Proč? No, to by bylo na dlouho, ale tak nějak ve zkratce, potom, co nám Vincent oznámil, že se jeho syn bude jmenovat jako Hitler, tak nám on a Anna, která zase přišla o hodinu později, řekli, že jim jména našich dětí přijdou směšný. Ty bys mi na to určitě řekla, že to nic není proti mrtvému Mokovi, ale stejně. Moka, mami, ten Bibin pejsek! Jo tak, já zapomněla... Tvůj milovanej syn, kterej nemůže vystát Rozenthalovy a strejdu Hectora, hodlá přijet na víkend třicte šest třicet sedum. Víš, ale teď, když zlomil nos tvému milenci, tak si to možná rozmyslí. Claudovi, mami! Proč? Ty máš snad ještě někoho? ... Já ti ho dám. Maminka.

Elisabeth podá sluchátko Claudovi a odejde do kuchyně.

CLAUDE: Samozřejmě... Ano a ne... Já ti zavolám... Dobře... Já taky. *(Zavěsí. Elisabeth se vrací s houbičkou na nádobí.)* Françoise přijede zítra do Paříže.

ELISABETH: Tak to spěchá víc, než když jezdí za vnoučaty.

PIERRE: Bety, měla bys jí zavolat zpátky a omluvit se.

ELISABETH: Omluvit se? Ty po mně chceš, abych se omluvila svojí matce? Ty?

PIERRE: Bety...

ELISABETH: A co já? Kdo se omluví mně? Omluvíš se mi snad ty, Pierre?

PIERRE: *(zmateně)* ... Mám se ti omluvit?

ELISABETH: Ano, Pierre, poprosit o prominutí, vyjádřit svoji lítost, podat mi důkaz o tom, že mě miluješ navzdory všem sprostěárnám, co mi provádíš. Tomu se říká omluva, ne?...

PIERRE: No, ale...

Elisabeth jde k Pierrovi, ten na ni vytřeští oči.

ELISABETH: Proč máš tak vyděšený výraz? Jsem snad taky šílená, je to tak, nebo je to jen řeč těla, aby ostatní pochopili, že jsi úplně jiný, než říkám já?

PIERRE: Ale já...

ELISABETH: Myslíš si, že ti všechno projde, když vyvalíš ty svoje oči, že se tomu všichni zasmějeme a řekneme si: "No teda! To je chudák, s takovou hysterkou, co mu dělá scény!" Pche... Se podívej sám na sebe, Pierre. Vždyť ty se tváříš stejně jako ty středoškoláci, když opisují, učitel je přítom nachytá a oni stejně zapírají... Na kolenou mají otevřenou mluvnici, vzorečky mají

napsaný propiskou na dlani, ale jejich oči říkají: “Ne, ne, ne, já vůbec nevím, o čem mluvíte, paní učitelko...” Chceš zapírat to, co je evidentní, Pierre? Všechny ty evidentní sviňárny, cos mi kdy provedl?

PIERRE: *(vyřízený)* Jaký? Jaký sviňárny? O čem to mluvíš?... Co bych ti na to měl říct?

ELISABETH: Mohl bys mít aspoň tolik odvahy mi říct: “Bety, máš pravdu, promiň. Máš pravdu... Máš pravdu, že jsem ti rozmluvil ten tvůj doktorát, abych mohl dodělat ten svůj, víš, a že jsem si vzal tvoje téma, protože jsi na tom už udělala hodně práce a byla by škoda zahodit ty měsíce práce, který jsi ztrávila výzkumem v univerzitní knihovně... Promiň mi to... Máš pravdu, Bety, žes mi v začátcích hodně pomáhala, žes za mě opravovala testy a že jsem ti za to, sakra, nikdy ani nepoděkoval, promiň... Máš pravdu, že jsem na tebe naléhal, abychom měli děti, protože není nic krásnějšího než děti, ale nikdy jsem se o ně pořádně nestaral, a když tak občas v neděli večer, někdy, když to na mě přijde, tak si s nima čtvrt hodiny pohraju, šíleně je rozjančím chvíli před tím, než mají jít spát a pak ti je dám do náruče, rozdováděné, zpocené, abys jim připravila aktovky, něco jim přečetla, našla plyšáky, dala je vyčůrat a uklidnila je, až se jim bude něco ošklivého zdát, zatímco já se zavřu do pracovny, protože člověk se přece nemůže takhle rozptylovat, pět minut s fakanama je v pohodě, ale já ještě nedočel ten super zajímavý článek o Derridovi v posledním čísle časopisu *Tel Quel*... Promiň mi to, promiň, mrzí mě to. Máš pravdu, Bety, máš pravdu. Máš taky pravdu, že se za tebe trochu stydím, protože učíš v tý pitomý škole na předměstí, a tak se snažím hledat tisíc a jednu falešnou výmluvu, aby se všichni ti moji spolužáci, mí ctihodní kamarádi, se všemi těmi svými nabubřelými tituly a akademickými hodnostmi, posty profesorů srovnávací literatury, kteří pohrdají běžnými smrtelníky, aby se s tebou potkávali co možná nejméně... Protože se mi to nehodí do krámu, protože pak nevypadám tak dokonale, když jsem si vzal tuhle ženskou, co se neumí pořádně oblíknout a po porodu jí docela nakynul zadek... Promiň mi to, Elisabeth, promiň...” Takže kdo se omluví mně? Kdo se mně omluví? Ty těžko, Pierre, ty asi těžko. *(Poté, co odstřelila Pierra, obrátí se okamžitě ke Claudovi.)* Fajn... Tobě, Claude, nebudu říkat nic, protože ty už všechno víš, i to co není pravda. *(Ted' se podívá do očí Vincentovi.)* Tak co s tebou, Vincente? Že bys mi nakonec ty řekl to, co potřebuju slyšet? Uznej, že od chvíle, co ses narodil, ti všechno procházelo, mamčin mazánek, taťkův šášulka, mohl jsi mít ve škole špatný známky, mohl jsi odcházet od stolu bez dovolení, měl jsi právo cokoli říct, mohl jsi přespávat u kamarádů, mohl jsi cokoli, protože jsi byl ten vtipnej Vincentek, na svůj věk hodně vyspělej, no ne, ten je ale v tom kovbojským kostýmku roztomilej!, a jak mu sluší ta drsnácká patka!, a vidělas, jak skvěle hraje tenis? všechny holky by ho chtěly, ale přitom ho musí strašně unavovat být pořád za takovýho *playboye*, naše zlatíčko to je! nemůže se přece unavovat uklízením ze stolu, tvoje sestřička to uklidí, s tím si nedělej starosti, miminko naše přerostlý, jí to nebude vadit, jí to baví, tvoje nešikovná sestřička si ráda hraje na služtičku, hlavně si s tím nedělej starosti, Vincíku, my na tebe dáme pozor, můžeš si dělat, co budeš chtít, všechno ti předem promineme... Trefila jsem se, Vincente? Jo? Ne? Žádná omluva v tomhle smyslu? Super. Nic se neděje. Všichni jsme na tom

stejně, dneska se nikdo nikomu omlouvat nebude. Nemrzí tě to moc, Pierre? Asi se s tím budeme muset smířit, co? Škoda, určitě by nám to pomohlo se osvobodit, ale asi to tak má být. Tak já si zase posbírám svoje hořkosti, svoje znechucení a svoji zášť, všichni čtyři půjdeme spát a já pro jednu nechám mytí nádobí na vás. Pierre, ty se válíš na sedačce, tak si tam i zůstaň. Když budou děti brečet, jdeš tam ty. Já si dám pár stilnoxů a dva dny nevylezu z postele. A vy se můžete jít všichni vycpat. Dobrou noc.

Odejde pryč.

VINCENT: *(Claudovi)* Doufám, že seš na sebe hrdej.

ANNA: To bude dobrý, Vincente, nech to být.

Pauza.

CLAUDE: Jedu domů.

PIERRE: Seš si jistej, že to zvládneš?

CLAUDE: Jo, jasně.

ANNA: *(Claudovi)* Já tě hodím.

VINCENT: Co?

ANNA: Já odvezu auto, tys moc pil. Vezmeš si taxíka.

VINCENT: Jestli překročíš práh těchhle dveří...

ANNA: Jestli překročím práh těchhle dveří, tak co? Tak na mě skočíš zezadu jako na svého kámoše? *(Obléká si bundu, bere si kabelku.)* Uvidíme se, až se uklidníš. A když už se nevidíme, tak se taky nic nestane.

Pierre jde s nimi. Chladně se políbí na tvář. Anna s Claudem odejdou. Pierre za nimi zavře dveře.

VINCENT: No ne, to se mi snad zdá!

PIERRE: Vincente...

VINCENT: No, slyšels ji? *(Pierre tak nějak přisvědčí. A sedne si.)* Co na tom chlapovi ty ženský viděj?!

Pierre pokrčí rameny.

PIERRE: Já nevím... Muzikant...

VINCENT: Trombónista! Jak může někdo hrát na trombón? Copak to není trubka pro fanfáry?

PIERRE: *(posadí se a pozdvihne láhev Claudova rosé)* Dáš si?

VINCENT: *(také on se posadí a podá mu svoji skleničku)* Tak ona chce mít toho haranta sama?

Skvělý. Super. Tak ať se s tím sere jednou sama! To bude docela sranda! *(Napije se a ušklíbne.)*

Blé... to je to Claudovo! On je stejnej jako to víno, šedá myš... *(Znovu se napije.)* No fakt...

smutnej případ. Slyšel jsi ho někdy říct něco vtipného?

PIERRE: Ne... Ale nevlastní tátové takoví někdy bejvaj.

VINCENT: *(navzdory všemu ho to pobavilo)* Sráč je to. *(Oba se zasmějí.)* Člověk ho i v tom pokeru radši nechá vyhrát, aby si aspoň něco málo mohl vydělat!

Oba se zase zasmějí.

PIERRE: Asi se půjdu radši podívat na Bety. *(Pierre vstane.)* Zůstaneš ještě?

VINCENT: Nedělej si starosti, půjdu na hotel.

PIERRE: Neblbni, zůstaň. Kouknu se na Bety a hned jsem zpátky.

Odejde, vrátí se s dekou.

VINCENT: Dík... Ale jenom dneska.

PIERRE: Uvidíš, ta sedačka bude v pohodě? *(Přesune polštáře. Vincent si rozloží deku.)*

Jestli chceš, můžu zapnout topení.

VINCENT: To je dobrý.

Odchází.

PIERRE: Určitě?

VINCENT: Jo, jasně, nedělej si se mnou starosti, já to zvládnou.

PIERRE: Mám zhasnout?

VINCENT: Au!

PIERRE: Dobrý?

Vincent šátrá rukou za zády.

VINCENT: Myslím, že jsem našel ty tvoje klíče.

Vytáhne klíče zpod deky a hodí mu je.

PIERRE: Jo! Skvělý! Díky!

VINCENT: Takže u tebe mám věčný obdiv?

PIERRE: Propůjčím ti ho. Nezapomínej, že jsem skrbílik! *(Zasmějí se.)* Tak se zkus aspoň trochu vyspat.

VINCENT: Ty taky. *(Po chvilkovém zaváhání se přátelsky obejmou.)* Dobrou, Sancho.

PIERRE: Dobrou, Quijote...

Chvíli se na sebe v tichu dívají. Pak se Pierre zvedne a odchází do chodby.

VINCENT: Pierre? *(Pierre se otočí.)* Tys věděl, že Gary Grant byl homosexuál?

PIERRE: Jo, jasně. Ale jmenoval se Cary. Cary Grant.

Pierre udělá poslední gesto rukou a odejde ze scény. Vincent zůstane sám na sedačce. Pohled mu sklouzne na Adolpha od Benjaminu Constanta. Vytáhne knihu a začne v ní listovat. A zatímco začne světlo pomasínat, vezme si Vincent ještě naposledy slovo.

VINCENT: Té noci, s hlavou rozbolavělou nesmiřitelnou směsicí špatného vína a pozdního sběru, se zády polámanými strašlivým Pierrovým kanapem, a poté, co jsem se pokusil přečíst několik stránek z onoho románu Benjaminu Constanta, jsem byl přesvědčený, že naše rodina dospěla do bodu, ze kterého není návratu. Stačilo, abych si vzpomněl na některá slova, která zazněla, a na některé rány, které padly, aby mi bylo jasné, že už navždycky bude předtím a potom a že každý z nás si z téhle marocké večeře odnese různé pocity... Život šel ovšem dál, takže když o čtyři měsíce a šest dní později Anně praskla voda během klíčového jednání správní rady za přítomnosti slavných Korejců, tak se do porodnice na našeho právě narozeného syna okamžitě přijela podívat Bety, Pierre, maminka i Claude... Jenomže světe div se, on to nebyl syn. *(Pauza.)*

Nikdy neuškodí si zopakovat, že ultrazvuk je jen otázkou interpretace a že čas od času tak může někdo považovat prstík za penis a že se na to může nekompromisně nabalit spousta dalších událostí. A tak po deseti hodinách litého boje pod vlivem epidurálu přivedla Anna Caravatiová před zraky svého k slzám dojatého partnera (navzdory tomu, že jsem si musel nasadit směšnou plastovou roušku), na svět krásnou holčičku. *(Pauza.)* Když pominulo překvapení, když odezněly mé nadávky vůči nekompetenci veřejného zdravotnictví, když polevilo přesvědčení, že budu muset modrý pokoj přemalovat na růžovo a že se zblázním z pořizování kompletní nové výbavičky pro holčičku, a když jsem si uvědomil, jak jsme ohromně šťastní, že držíme v náručí úplně maličkou právě narozenou bytost, tak nám oběma došlo, že pro ni nemáme jméno. Oba jsme byli vyždímaní a unavení jako nikdy a Anna najednou dostala nápad, dobrý nápad, takový, jaký člověk občas potřebuje dostat... A v tomhle je matka mého dítěte opravdu skvělá holka... V čekárně se mi mezi všemi těmi sestřičkami a křičícími miminy podařilo sehnat celou rodinu. Byli tam, srdce jim bila na poplach a všichni se ptali: "Tak co? Co?" Měl jsem sevřené hrdlo, ale zvládnul jsem jim říct: "Tak je to holčička a bude se jmenovat Françoise." Bety začala brečet, Pierre zakřičel radostí, maminka mě dlouho objímala a Claude mě vzal za ruku a povídá: "To je skvělejší nápad, Vincente." *(Pauza.)* A tehdy jsem si všiml, jak se na tváři mého dávného přítele a mého novopečeného nevlastního otce úskočně a zákeřně objevil takový zvláštní výraz.... Ne, žádný velký ksicht. Spíš takový ksichtík.

KONEC